

Crna Gora
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

STRATEGIJA RAZVOJA MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA

2011-2015

IZVJEŠTAJ

O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA 2013. GODINU

Podgorica, decembar 2013.

SADRŽAJ

UVOD

1. STRATEŠKI CILJ 1: POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA	1
1.1 Smanjenje regulatornog rizika	1
1.2 Stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja	1
1.3 Procjena regulatornih efekata na poslovanje MSP-RIA	2
2. STRATEŠKI CILJ 2: JAČANJE FINANSIJSKE PODRŠKE	2
2.1 Poboljšanje pristupa i dostupnosti kreditima i jačanje kapaciteta MSP za upravljanje finansijama.....	2
2.2 Uspostavljenje sistema izdavanja kreditnih garancija	2
2.3 Poboljšanje dostupnosti grantovima.....	2
2.4 Olakšavanje pristupa kreditima kreiranjem podsticajnog regulatornog okvira	3
2.5 Podsticanje korišćenja raspoloživih CIP/EIP finansijskih instrumenata.....	3
3. STRATEŠKI CILJ 3: JAČANJE KONKURENTNOSTI MSP I PROMOCIJA PREDUZETNIŠTVA	3
3.1 Zaokruživanje potrebne institucionalne podrške razvoju MSP	3
3.2 Edukacija i savjetodavne usluge za MSP	4
3.3 Jačanje inovativnosti MSP.....	5
3.4 Podsticanje konkurentnosti i izvoza MSP	6
3.5 Dijalog i partnerstvo javnog i privatnog sektora	7
3.6 Statističko praćenje i promocija MSP i preduzetništva.....	7
4. STRATEŠKI CILJ 4: PODRŠKA POČETNICIMA U BIZNISU – START UP	7
4.1 Jačanje institucionalne infrastrukture za podršku započinjanja biznisa	7
4.2 Unaprjeđenje kvaliteta i dostupnosti finansijske podrške	8
4.3 Unaprjeđenje kvaliteta i dostupnosti nefinansijske podrške	8
5 ZAKLJUČCI	9
6. PREPORUKE ZA KREIRANJE I IMPLEMENTACIJU POLITIKE MSP U NAREDNOM PERIODU	10

[Anex 1: Lista skraćenica](#)

[Anex 2: Pregled realizovanih aktivnosti i ostvarenih efekata implementacije Akcionog plana 2013, Strategije razvoja MSP 2011-2015, po aktivnostima i nadležnim institucijama](#)

UVOD

Principi i pravci razvoja preduzetničke politike u Crnoj Gori definisani su ***Strategijom razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015. godine***. U cilju potpunijeg praćenja implementacije politike malih i srednjih preduzeća (MSP) i preduzetništva kroz realizaciju zadataka i aktivnosti Strategije MSP, na godišnjem nivou se pripremaju i usvajaju akcioni planovi i izvještaji o njihovoj realizaciji.

Vlada Crne Gore je u aprilu 2013. godine usvojila- Akcioni plan Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća za 2013. godinu. Koordinaciju i sprovođenje Akcionog plana, po zaključku Vlade CG, realizuje Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća. Shodno zaključku Vlade CG, broj 06-949/3 od 26.04.2013.godine, Direkcija za razvoj MSP je koordinirala procesom izrade godišnjeg izvještaja za 2013. godinu i samim tim utvrđivanju stepena realizacije planiranih mjera od strane institucija koje realizuju projekte i aktivnosti kojima se doprinosi razvoju MSP sektora.

Istovremeno, Direkcija za razvoj MSP je realizovala sopstvene aktivnosti u segmentima razvoja institucija podrške, obezbjeđivanja informativnih i savjetodavnih usluga, jačanja konkurentnosti i izvoza MSP, internacionalizacije i promocije, edukacije i cjeloživotnog preduzetničkog učenja, istraživanja relevantnih za MSP, itd.

U skladu sa Strategijom razvoja MSP 2011-2015., za 2013. godinu su planirane aktivnosti na daljem unaprjeđenju u okviru 4 definisana strateška cilja:

- Poboljšanje poslovnog okruženja
- Jačanje finansijske podrške
- Jačanje konkurentnosti MSP i promocija preduzetništva
- Podrška početnicima u biznisu – *start up*.

Osim navedenog, shodno preporukama *Small Business Acta (SBA)*-SME Policy Index 2012., identifikovane su oblasti koje zahtijevaju dalje unaprjeđenje, a odnose se na mjere za jačanje inovativnosti, pružanja usluga podrške biznisu, partnerstva za cjeloživotno učenje, pružanja informacija u okviru centralizovanog portala (*on line MSP portal*), unaprjeđenje znanja i vještina u cilju jačanja konkurentnosti MSP, naročito u oblastima trgovinske razmjene sa Evropskom unijom.

Kroz analizu rezultata i efekata omogućeno je kontinuirano praćenje uspješnosti, odnosno nivoa odstupanja od realizacije aktivnosti i ostvarivanja ciljeva i rezultata, kako bi se izveli zaključci i dale preporuke za definisanje i realizaciju politike MSP u narednom periodu, naročito imajući u vidu preporuke SBA i usklađivanje sa EU u dijelu Poglavlja 20. Preduzetništvo i industrijska politika.

Za izradu izvještaja korišćen je već uspostavljen i efikasan sistem monitoringa (Anex 2), uz dijalog i partnerstvo predstavnika 25 institucija javnog i privatnog sektora, međunarodnih organizacija i donatorskih projekata. Izvještaj za 2013. godinu je usvojen na Koordinacionom timu za izradu i implementaciju Strategije za razvoj MSP 2011-2015. i upućen Vladi CG na usvajanje.

Prema podacima Monstata, ukupan broj MSP u 2012. godini je 22.313, dok je učešće MSP u izvozu 45.04%. U 2014. godini je planirano formiranje međuresorne Radne grupe za statističko praćenje sektora MSP.

U nastavku su prikazani rezultati po osnovu strateških ciljeva:

1. STRATEŠKI CILJ 1- POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA

1.1 Smanjenje regulatornog rizika

U 2013. godini su nastavljene reforme u dijelu ukidanja nepotrebnih propisa i pojednostavljivanja administrativnih postupaka. Revidiran je Akcioni plan plan za sprovođenje Preporuka za ukidanje i izmjenu propisa je usvojen na sjednici Vlade CG od 12. septembra 2013. godine, kako bi se omogućila realizacija preporuka u narednom periodu. Do kraja III kvartala 2013. godine realizovane su 182 preporuke.

OSTVARENI EFEKTI

- Omogućen sveobuhvatan pregled i analiza propisa i administrativnih postupaka, ali je bilo neophodno revidirati plan ispunjavanja preporuka za ukidanje ili izmjenu propisa usljed kašnjenja u njihovoj izmjeni odnosno usvajanju.

1.2 Stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja

U dijelu reforma procedure izdavanja građevinske dozvole, u julu 2013. godini, usvojen je Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata u cilju olakšavanja procedure dobijanja građevinske dozvole. U Poreskoj upravi su unaprijeđena softverska rješenja kako bi se omogućila objedinjena registracija preduzeća i povećao broj novoregistrovanih preduzeća *on line* putem.

Donijeta je neophodna podzakonska regulativa kao i Tarifa o naknadama za rad izvršitelja (TARICG), po osnovu Zakona i izvršenju i obezbjeđenju, kako bi se ovaj novi „institut“ uveo u crnogorski sistem i olakšao izvršni postupak. Prema ocjenama iz *Doing Business* izvještaja 2013/2014, kreditni registar koji se nalazi kod Centralne banke Crne Gore jedan je među najboljima po obuhvatu informacija u svijetu, što je Crnoj Gori dalo rang 2. mjesta od ukupno 189 rangiranih zemalja. Rad kreditnog registra je usklađen sa novim Kontnim okvirom i međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS). Ostvaren je i napredak u DB izvještaju za 16 mjesta, sa 114. na 98., kada je u pitanju oblast jačanja kapaciteta katastra nepokretnosti.

U dijelu mapiranja procedura za uvoz i izvoz, izrađeno je Uputstvo za sprovođenje pojednostavljenih postupaka deklarisanja robe, u TARICG je unijet spisak roba koje podliježu veterinarskoj i radioaktivnoj kontroli, ažuriran je spisak proizvoda za koje je obavezan fitosanitarni pregled i unijeta je Odluka o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz za 2013. godinu. Urađen je vodič za sajmove u CEFTA regionu. Organizovana 3 okrugla stola i 3 konferencije.

U toku je izrada novih softverskih rješenja u Poreskoj upravi sa ciljem pružanja usluge elektronskog podnošenja prijava za plaćanje određenih poreskih obaveza.

I u 2013. godini Vlada CG je donijela Odluku i dopunu Odluke o broju radnih dozvola za strance za 2013. godinu, kojom je dodatno opredijeljeno još 3.000 radnih dozvola za potrebe poslodavaca, pored prvobitno planiranih 16.500 dozvola. Pripremljena je Analiza zapošljavanja stranaca u Crnoj Gori na osnovu koje je donijeta Odluka o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu.

OSTVARENI EFEKTI

- Usvojenim zakonom iz ove oblasti stvorena je osnova za efikasnije procedure izdavanja građevinske dozvole;
- Unaprijeđena softverska rješenja treba da omoguće unaprijeđenje *on line* registovanja novih preduzeća odnosno boljeg korišćenje ovog načina registracije;
- Unaprijeđen je izvršni postupak donošenjem podzakonskih akata i tarife za rad izvršitelja;
- Ojačanim kapacitetom kreditnog registra kod CBCG povećan je kvalitet informisanja fizičkih i pravnih lica o zaduženosti;

- Unaprijeđeno je upravljanje kreditnim rizikom u finansijskim institucijama i implementacija novih regulatornih rješenja kao i omogućen bolji sistem izvještavanja;
- Omogućeno je kraće vrijeme za postupanje katastarskih organa po zahtjevu stranaka i smanjeni troškovi notarskih usluga;
- Poboljšana je informisanost o carinskim procedurama kao i informisanost o sajmovima za izvozno orjentisana preduzeća;
- Kreirani su preduslovi za jednostavnije izmirenje poreskih obaveza, putem izrade novih softverskih rješenja;
- Nastavljeno je sa izdavanjem radnih dozvola za strance uz olakšanu proceduru, ali rezultat u smislu korišćenja planiranog broja radnih dozvola za strance nije ostvaren, te je donošena Odluka o dopuni Odluke o broju radnih dozvola za 2013. godinu, kojom je broj radnih dozvola povećan.

1.3 Procjena regulatornih efekata na poslovanje MSP-RIA

U dijelu sprovođenja procjene regulatornih efekata na poslovanje MSP-RIA, u 2013. je dato mišljenje na 291 akt u dijelu valjanosti RIA forme i uticaju akata na poslovni ambijent.

OSTVARENI EFEKTI

- Sagledan uticaj značajnog broja akata na poslovno okruženje.

2. JAČANJE FINANSIJSKE PODRŠKE

2.1 Poboljšanje pristupa i dostupnosti kreditima i jačanje kapaciteta MSP za upravljanje finansijama

Aktivnost koja se odnosila na poboljšanje pristupa i dostupnosti kreditima i jačanje kapaciteta MSP za upravljanje finansijama, rezultirala je sa kreditnom podrškom od strane Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore (IRFCG) u vidu odobrenih 148 kredita namijenjenih preduzetnicima, poljoprivrednim proizvođačima i MSP. Sredstva IRFCG-a opredijeljena u ove svrhe iznose 25.1 mil€, dok su Banke za realizaciju istih dodatno izdvojile 0.243mil €. Sektor MSP je dodatno podržan kroz 21 faktoring aranžman, pri čemu je ostvaren otkup potraživanja u ukupnom iznosu od 26.17 mil €.

OSTVARENI EFEKTI

- Finansijska podrška MSP u vidu kredita je u većem obimu u odnosu na prethodnu godinu, kako po broju tako i po vrijednosti odobrenih sredstava, čime je omogućeno dodatno zapošljavanje. Otkup potraživanja u ovoj godini je ostvaren iznad planiranih kao i u odnosu na prethodnu godinu čime je omogućeno uspješnije poslovanje pretežno izvoznih MSP.

2.2 Uspostavljanje sistema izdavanja kreditnih garancija

U okviru modela garantnih šema, IRFCG je izdao preduzećima 3 garancije u ukupnom iznosu od 2.9 mil €.

OSTVARENI EFEKTI

- Započeta je implementacija novog proizvoda - izdavanje garancija čime je smanjena potreba obezbjeđivanja kolaterala i time postignuta je veća atraktivnost i pristup kreditima, odnosno povećan broj novoosnovanih preduzeća i broj zaposlenih.

2.3 Poboljšanje dostupnosti grantovima

Realizovano je 36 grantova u okviru EBRD BAS projekata, za unaprijeđenje poslovanja preduzeća i njihovih performansi i posljedično povećanje prometa i broja zaposlenih.

OSTVARENI EFEKTI

- Korišćenje grantova je realizovano u manjem obimu, ali i su i time poboljšane performanse preduzeća korisnika granta.

2.4 Olakšavanje pristupa kreditima kreiranjem podsticajnog regulatornog okvira

Donešene je Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, koja se primjenjuje od 1. januara 2013. godine i koja procjenu kreditne sposobnosti dužnika zasniva na analizi rentabilnosti razvojnog projekta. Trogodišnji Sporazum CKB sa EIB o odobravanju garancija MSP i početnicima se realizuje u kontinuitetu.

OSTVARENI EFEKTI

- Olakšano je odlučivanje u finansijskim institucijama ocjenom rentabilnosti razvojnog projekta.

2.5 Podsticanje korišćenja raspoloživih CIP/EIP finansijskih instrumenata

IRFCG je po osnovu potpisanog sporazuma sa Evropskom investicionom bankom (EIB) u februaru 2013. podržao 20 projekata MSP vrijednosti 5.54 mil € (kroz I tranšu), dok je u oktobru 2013. podržan još 31 projekat MSP u ukupnom iznosu od 9.43 mil € (kroz II tranšu).

OSTVARENI EFEKTI

- Omogućeno je korišćenje sredstava iz fonda EIB kroz 2 tranše, čime je upotpunjena ponuda raspoloživih finansijskih sredstava za MSP.

3. JAČANJE KONKURENTNOSTI MSP I PROMOCIJA PREDUZETNIŠTVA

3.1 Zakruživanje potrebne institucionalne podrške razvoju MSP

Biznis centri (BC) i dalje funkcionišu po „starom“ sistemu, ali je opštinama sa sjevera CG (Berane, Andijevica, Bijelo Polje, Plav, Rožaje) odobren grant u okviru IPA 2011 programa, za osnivanje Regionalnog biznis centra i time mogućnost unaprjeđenja savjetodavnih usluga za početnike u biznisu i MSP.

Postojeća mreža BC sarađivala je sa institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou obezbijedena je podrška IRFCG na realizaciji kreditnih linija za MSP (pružanje informacija, savjeta za apliciranje, izrada biznis planova, itd), a broj usluga pruženih od strane BC-a je na prošlogodišnjem nivou. Započela je realizaciji projekta uspostavljanja mentoringa u Crnoj Gori. Započete su aktivnosti na supostavljanju *On line MSP portala*, u skladu sa preporukama SBA. Pilot projekat podržuje Portal za preduzeća za opštinu Bijelo Polje i sadržaće sve potrebne informacije o opštini, bazu podataka preduzeća, informacije o registraciji biznisa i potrebnoj dokumentaciji, dobijanju dozvola, mogućnosti finansiranja, itd.

OSTVARENI EFEKTI

- Unaprijeđena međuopštinska komunikacija i dijalog, stvorena osnova za reorganizaciju dijela BC i unaprjeđenje usluga poslovnog savjetovanja u 5 opština sjevera CG;
- Dijelom je podignut nivo svijesti o značaju i potrebi za implementacijom unaprijeđenog modela podrške MSP, čija implementacija zavisi od obezbjeđenja finansijskih sredstava, a jedna je od preporuka SBA i EK;
- Unaprijeđena je svijest o potrebama i koristima pružanja informacija i usluga za MSP putem *on line portala*.

Osnovan je NTP „D.o.o.TehnoPolis“, obezbijedjena su sredstva za realizaciju projekta, otvoren je tender za izradu Glavnog projekta za rekonstrukciju i dogradnju objekta Doma Vojske u Nikšiću.

OSTVARENI EFEKTI

- Podignutje nivo svijesti kod donosioca odluka o značaju uspostavljanja naučno-tehnoloških parkova i usluga koje će pružiti MSP.

Evropski informativni i inovativni centar (EIICM) obezbijedio je podršku u internacionalizaciji MSP na način što je organizovao poslovne misije preduzeća i posredničke manifestacije, održao direktne sastanke sa MSP, obezbijedio savjetovanje o EU temama i primjerima dobre prakse, organizovao promotivne skupove, informisao putem štampanih i elektronskih newsletter-a i informativnih brošura, novog web site-a, itd.

OSTVARENI EFEKTI

- Postignuta je veća informisanost MSP o uslugama EIICM, unaprijeđen nivo informisanosti MSP, institucija, javnog i privatnog sektora o EU temama, tenderima i stranim tržištima, uslovima i kriterijumima apliciranja za finansiranje iz EU fondova, temama u vezi sa internacionalizacijom i inovativnosti, povećana je mogućnost uspostavljanja poslovne saradnje, itd.

3.2. Edukacija i savjetodavne usluge za MSP

U dijelu integracije ključne kompetencije preduzetništvo u osnovno obrazovanje, urađeno je uputstvo za implementaciju preduzetničkog učenja kroz obavezne predmetne programe u osnovnim školama, kreiran link, organizovane obuke nastavnika i učenika. Osnovano je 70 preduzeća za vježbu u 15 srednjih stručnih škola i 4 preduzeća za vježbu na Ekonomskom fakultetu za učenike i studente.

Realizovano je istraživanje o percepciji poslodavaca o relevantnosti visokoobrazovnih programa i kvalifikacija. Urađen je strateški dokument za cjeloživotno učenje na Univerzitetu Crne Gore (UCG), izgrađeni kapaciteti za izradu kurseva cjeloživotnog učenja, i promovisano cjeloživotno učenje u akademskoj i široj zajednici. Osnovan je i Centar za razvoj karijere na UCG.

Organizovano je regionalno takmičenje za najbolji Biznis plan za učenike iz 6 škola sa sjeveroistoka CG. Realizovan Program „Prekogranično preduzetništvo mladih“ kao dio IPA CBC saradnje Crna Gora-Srbija čime su stečena bazična znanja i iskustva u osnivanju i vođenju pravih preduzeća.

OSTVARENI EFEKTI

- Unaprijeđeno je znanje nastavnika i učenika o implementaciji preduzetničkog učenja u osnovnim školama, kao i kroz praktične vježbe o preduzetništvu;
- Sagledane su osnovne objektivne percepcije poslodavaca o relevantnosti visokog obrazovanja;
- Unaprijeđeni su uslovi za preduzetništvo učenika srednjih škola i mladih aktivnih preduzetnika u pograničnom području Crna Gora-Srbija.

Osnovani su preduzetnički centri u 3 srednje stručne škole na sjeveru CG, u Mojkovcu, Bijelom Polju i Beranama. Sprovedena je analiza potreba za obukom u MSP i anketno istraživanje poslodavaca o potrebama za obukom. Započeto je uspostavljanje registra sertifikovanih organizacija za sisteme kvaliteta, registra sertifikacionih tijela u Crnoj Gori i registra konsultanata za sisteme kvaliteta. Organizovana je 51 obuka za preko 1.000 MSP na različite teme. Realizovano je i 17 okruglih stolova sa 582 učesnika i 5 konferencija sa 426 učesnika.

Pripremljen je nacrt Izvještaja o referenciranju Nacionalnog okvira kvalifikacija (NOK) sa EOK. Dodijeljene su licence za ispitivače u postupku provjere radi sticanja nacionalne stručne

kvalifikacije, za 41 ispitivača. Formirane su još 3 sektorske komisije (prirodne nauke, društvene nauke, usluge). Nacionalni savjet za obrazovanje usvojio je 10 ispitnih kataloga za stručne kvalifikacije. Počelo je uvođenje sistema mentoringa za MSP.

OSTVARENI EFEKTI

- Unaprijeđen je razvoj preduzetništva u neformalnom obrazovanju na sjeveru i postavljena osnova za sticanje bazičnih znanja za osnivanje i vođenje sopstvenog preduzeća uz podršku preduzetničkih centara;
- U određenoj mjeri je povećan obuhvat savjetodavne ponude i informacija raspoloživih za sektor MSP;
- Unaprijeđeno je znanje MSP u više oblasti neophodnih za poslovanje kroz obuke i treninge;
- Povećan je broj lica sa stečenom stručnom kvalifikacijom;
- Proširen je model pružanja usluga MSP-uvodjenje mentoringa u formatu neposrednog rada sa preduzećem, rješavanja problema i planiranja budućeg poslovanja.

3.3 Iačanje inovativnosti MSP

Organizovana je promotivna kampanja o podizanju svijesti o istraživanju i inovacijama i promovisani međunarodni programi HORIZON 2020 i EUREKA. Formirana je međuresorna Radna grupa za preispitivanje metodologije statistike u nauci.

Raspisan je Konkurs za uspostavljanje prvog Centra uspješnosti u Crnoj Gori, 10 je prijavljenih projekata, a u toku je faza evaluacije. Raspisan je i Konkurs za dodjelu kolaborativnih istraživačkih grantova. Izostale su mjere jačanja inovativnosti MSP u vidu granta ili vaučera, zbog nedostatka finansija i pored preporuka SBA. Održan treći sajam mladih pronalazača.

Broj servisa na *e-portalu* povećan je sa 23 na 58, omogućeno je elektronsko podnošenje zahtjeva za registraciju privrednih subjekata i izvršena obuka službenika. Realizovan je program stručnog osposobljavanja preko portala e-Uprave. Razvijen sistem za praćenje potpisanih ugovora, izvještaja i isplata korisnika. Na portalu *e-Government* trenutno se nalazi 7 usluga koje pruža Poreska uprava.

OSTVARENI EFEKTI

- Povećan je nivo znanja o potrebi za uspostavljanje centara uspješnosti i njihove koristi za MSP;
- Promovisan je značaj istraživanja i inovacija za MSP i međunarodnih programa;
- Unaprijeđeni su servisi e-portala, elektronska registracija MSP i povećan broj korisnika e-servisa i digitalna pismenost.

3.4 Podsticanje konkurentnosti i izvoza MSP

Primljeno i obrađeno 55 informacija o inostranim tržištima. Izrađeno je 18 studija istraživanja tržišta, pripremljen je projekat Izvozno razvojni program za tržište Ruske Federacije i studija za sektor prehrambene industrije za ciljno tržište. Organizovano je 6 poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu, 16 poslovnih foruma, 18 okruglih stolova i konferencija, 2 nacionalna štanda i 1 domaći sajam, učestvovalo se na 6 sajмова u inostranstvu, organizovano je oko 50 obuka i seminara. Od 01.01.2013. CEFTA zemlje potpisnice preuzele su održavanje CEFTA Trade Portala.

Urađen je promotivni materijal za potrebe MSP od strane više institucija. Obogaćena je turistička ponude koja ima uticaj na razvoj i rast MSP sektora putem mapiranja staza.

Organizovani su specijalizovani treninzi u oblasti izvoznog poslovanja (standardi, kvalitet, itd).

Urađen je Akcioni plan 2013. „Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015“ i Izvještaj o realizaciji akcionog plana.

Realizovana je analiza konkurentnosti i izračunat stepen konkurentnosti JLS. Urađeno je istraživanje i evaluacija o efektu realizovanih podsticajnih mjera vaučera i grantova koji su pokazali pozitivne efekte na poslovanje MSP. Usvojeni Strateški planovi razvoja za još 6 opština. Otvorene su 2 nove biznis zone u Bijelom Polju i Ulcinju. Realizovana je kampanja za "Dobro iz Crne Gore". Započeo projekat izrade vizuelnog identiteta za preduzeća.

U 2013. realizovana su 4 javna poziva i odobrena su sredstva za 5 aplikanta/klastera u ukupnom iznosu od 35.000 € i subvencioniranje kamata za MSP sa sjevera, korisnike kredita IRFCG-a. Zbog objektivnih razloga došlo je do kašnjenja u implementaciji projekta IPA 2011 "Podrška za pripremu projekta za IPA III" koji se dijelom odnosi na podršku razvoju klastera u Sjevernom regionu. Projekat bi trebao da započne početkom 2014. godine a time i podrška daljem razvoju klastera.

OSTVARENI EFEKTI

- Povećana je informisanost preduzeća o izvoznim tržištima, standardima u cilju boljeg nastupa i plasman domaćih preduzeća na ciljanim inostranim tržištima;
- CEFTA portalom je obezbijedena infrastruktura koja omogućava unaprjeđenje poslovnog ambijenta kroz pristup informacijama relevantnim za efikasnu implementaciju regionalne trgovine;
- Obezbiđene su poreske i administrativne olakšice na državnom i lokalnom nivou, a u cilju povećanja broja MSP i povećanja konkurentnosti i zapošljavanja u biznis zonama;
- Omogućeno udruživanje i klastere i nabavka i korišćenja neophodne opreme putem granta kao i subvencioniranja kamate za kredite MSP.

3.5 Dijalog i partnerstvo javnog i privatnog sektora

U cilju unaprjeđenja dijaloga privatnog i javnog sektora, kao i definisanja i praćenja politike MSP, na najvišem nivou, urađen je prijedlog Savjeta za mala i srednja preduzeća i konkurentnost. Izrađene su i distribuirane brošure u cilju adekvatnijeg informisanja i savjetovanja sa MSP. Pružena je podrška za otvaranje kancelarije za lokalni ekonomski razvoj u Pljevljima.

Organizovana su 2 okrugla stola na planu jačanja privrede saradnje Srbije i Crne Gore i unaprjeđenja stepena komunikacije i saradnje između biznis sektora i NVO.

OSTVARENI EFEKTI

- Predložena je jedinstvena koordinacija definisanja i sprovođenja MSP politike sa najvišeg nivoa, Vlade CG;
- Unaprijeđen dijalog privatno-javnog sektora.

Urađeno je istraživanje o društvenoj odgovornosti preduzeća (DOP), organizovana je promocija društvene odgovornosti u okviru 4 okruglog stola na kojima je predstavljen i promovisan je Priručnik za DOP namijenjen MSP. Lansiran je standard MEST ISO 26000 za društvenu odgovornost. Pripremljena je Politika za društvenu odgovornost, u toku su završne pripreme na ponovnom lansiranju elektronskog časopisa o DOP-u u 2014., organizovan je forum o međusektorskim partnerstvima i DOP-a, MSP su redovno informisane o aktivnostima za uvođenje principa DOP-a u Crnoj Gori. Mreža za DO je institucionalizovana kao Koordinaciono tijelo za društvenu odgovornost u okviru MORiT.

OSTVARENI EFEKTI

- Unaprijeđena je svijest i znanje o DOP-u u okviru MSP i šire javnosti, značaj standarda DOP-a za MSP, institucionalno organizovanje mreže za DO.

3.6   Statističko praćenje i promocija MSP i preduzetništva i podsticanje ženskog preduzetništva

Kreirana baza uvoznika i izvoznika kao i indikatori za klasu veličine po kojoj se oni klasifikuju na mala i srednja preduzeća koja se bave uvozom i izvozom. Objavljeni su statistički podaci o sektoru MSP za 2012. godinu, urađeni u skladu sa pravilima EUROSTAT-a. Sprovedeno istraživanje o poslovanju srednjih i velikih preduzeća.

Primjena principa i preporuka SBA se kontinuirano prati i izvještava, ali implemetacija preporuka u velikoj mjeri zavisi od obezbjeđenja finansijskih sredstava. Za određene aktivnosti koje zahtijevaju dalje unaprjeđenje predložena je podrška u okviru IPA 2014-2016.

Održana je konferencija "Preduzetničko učenje u sistemu obrazovanja", u okviru SME WEEK-a. Organizovano je uručenje nagrada kompanijama i pojedincima za uspješno poslovanje, društvenu odgovornost, inovativnost i unaprjeđenje menadžmenta, za 2012. godinu.

OSTVARENI EFEKTI

- Statističko praćenje MSP sektora je unaprijeđeno je u određenoj mjeri i pojačana je informisanost putem objavljivanja saopštenja, publikacije i analize poštujući indikatore EUROSTAT-a i Regulative EU;
- Sprovođenje principa evropske politike o MSP-Small Business Acta se kontinuirano prati, ali realizacija mjera zavisi od finansijskih sredstava.

Sprovedeno je istraživanje o potrebama za obrazovanjem i obukom u preduzećima čiji su vlasnici žene –TNA i evidentirane su potrebe za obrazovanjem i obukom. Izrađen je strateški dokument "Procjena okruženja za žensko preduzetništvo". Realizovano je istraživanje o ženama u biznisu i menadžmentu u Crnoj Gori.

Obučeno je 120 žena kroz 10 posebno dizajniranih trening programe iz opština Cetinje, Kolašin, Mojkovac, 50 žena je uradilo biznis planove u oblastima, 2 žene su registrovale sopstveni biznis u oblasti proizvodnje hrane, 19 žena su dobile finansijsku podršku za realizaciju biznis planova. IRFCG je u 2013. godini, na osnovu posebne kreditne linije namijenjene ženama-nosiocima biznisa, finansirao 8 kredita u ukupnom iznosu od 0.259 mil€. Pripadnicama ženskog pola je od strane ZZZCG odobren 21 kredit, za otvaranje 24 nova radna mjesta, u iznosu od 0.120 mil€.

Organizovano je više tematskih sastanaka na temu ženskog preduzetništva, održane su fokus grupe sa preduzeticama i predstavnicima institucija/organizacija i dobijanje njihovih preporuka predstavlja formalni početak rada na Strategiji razvoja ženskog preduzetništva 2014-2015. Potpisan je sporazum o obezbjeđivanju tehničke podrške za izradu Strategije za razvoj ženskog preduzetništva 2014-2015.

OSTVARENI EFEKTI

- Povećano je ekonomsko osnaživanje žena i unaprijeđeno znanje i vještine u osnivanju i poslovanju preduzeća;
- Broj preduzeća čiji su osnivači žene je povećan kroz finansijsku podršku;
- Stvoreni su preduslovi za izradu Strategije za razvoj ženskog preduzetništva 2014-2015.

4. PODRŠKA POČETNICIMA U BIZNISU – START UP

4.1 Jačanje institucionalne infrastrukture za podršku započinjanja biznisa

U segmentu jačanja institucionalne infrastrukture za podršku započinjanja biznisa-prije svega inkubatora, u 2013. godini je unaprijeđen postojeći kapacitet i nivo pruženih usluga u okviru BSC u Bar, dok je u slučaju Biznis inkubatora Inventivnost d.o.o., Podgorica izražen opadajući trend. U toku je realizacija 5 projekata BSC Bar i jednog međunarodnog projekta BI Inventivnost, uz aktivno učešće predstavnika inkubatora u realizaciji i apliciranju na međunarodnim projektima zajedno sa inkubatorima i organizacijama u zemlji i regionu. Krajem 2013. godine je odobren projekat „Inter-municipal development grant programme“ u okviru IPA 2011 programa za formiranje inkubatora na sjeveru Crne Gore, u Beranama, nakon čega slijedi potpisivanje ugovora.

Održano je 7 treninga poslovnih vještina u organizaciji BSC Bar, organizovano je takmičenje za najbolje biznis ideje, odabrano je njih 6 koje su stekle pravo na kreditiranje u budućem periodu. Predstavljena su preduzeća iz BSC Bar na 80. Novosadskom poljoprivrednom sajmu i 13. sajmu malog preduzetništva „Biznis baza 2013.“ u Beogradu, u okviru EIICM-a.

OSTVARENI EFEKTI

- Inkubatori se prepoznaju kao važni instrumenti podrške početnicima u biznisu kroz pružene usluge i realizovane aktivnosti te se stoga planira proširenje infrastrukture i osnivanje inkubatora u Beranama;
- Inkubator u Baru realizuje aktivnosti unaprijeđenim kapacitetom, dok inkubator u Podgorici ima smanjene aktivnosti zbog nedostatka finansijskih sredstava.

4.2 Unaprijeđenje kvaliteta i dostupnosti finansijske podrške

IRFCG je u okviru kreditne linije za početnike u biznisu odobrio 7 kredita u iznosu od 0.295mil €, dok je ZZZCG realizovao 7 programa edukacije kojima je obuhvaćeno 66 nezaposlenih lica, a odobreno je 60 kredita, kojima se omogućava otvaranje 73 nova radna mjesta, u iznosu od 0.365mil €.

OSTVARENI EFEKTI

- Finansijskom podrškom IRFCG i ZZZ su otvorena nova preduzeća i unaprijeđeno poslovanje postojećih preduzeća početnika u biznisu, ali u manjem obimu u odnosu na prethodnu godinu.

4.3 Unaprijeđenje kvaliteta i dostupnosti nefinansijske podrške

Uspostavljeno je jedno virtuelno preduzeće i obučeno 15 polaznika. Stvoreni su uslovi za realizaciju još 4 virtuelna preduzeća sa 57 polaznika čija realizacija je planirana za prvu polovinu 2014. godine. Organizovano je 6 radionica sa ciljem sticanja poslovnih vještina ženama koje žele da uđu u preduzetničke vode. Radionicama je prisustvovalo u prosjeku 15 žena.

OSTVARENI EFEKTI

- Finansijskom podrškom IRFCG i ZZZ su otvorena nova preduzeća i unaprijeđeno poslovanje postojećih preduzeća početnika u biznisu, ali u manjem obimu u odnosu na prethodnu godinu;
- Edukacijom i obukom u virtuelnim preduzećima unaprijeđena je svjesnost o samostalnom započinjanju biznisa, stvoreni preduslovi za olakšan pristup kreditima, a samim tim i lakše osnivanje i poslovanje preduzeća i smanjenje nezaposlenosti.

5. ZAKLJUČCI

Ocjena realizacije aktivnosti politike MSP u 2013. godini, po strateškim ciljevima:

Strateški cilj 1: Poboljšanje poslovnog okruženja Ostvareni efekti su u velikoj mjeri u skladu sa planiranim posebno u dijelu unaprjeđenja ambijenta za poslovanje (izdavanja građevinskih dozvola, boljih mogućnosti za <i>on line</i> registraciju, stvaranje sistemskih preduoslova za izvršenje ugovora, jačanje kreditnog registra, skraćanje vremena za postupanje katastarskih organa, jednostavnije izmirivanje poreza, itd) i Implementacije RIA. Giljotina propisa je dijelom ispod plana pa je akcioni plan primjene preporuka revidiran.	Strateški cilj 2: Jačanje finansijske podrške Ostvareni efekti su u najvećoj mjeri iznad planiranih, realizacija broja kredita je u većem obimu u odnosu na 2012. godinu, posebno imajući u vidu potpisan aranžman sa EIB, realizacija faktoringa je unaprijeđena i uspostavljen novi finansijski instrument u vidu garancija.
Strateški cilj 3: Jačanje konkuretnosti MSP i promocije preduzetništva Ostvareni efekti su u najvećem dijelu u skladu sa planiranim u oblasti informisanosti i internacionalizacije MSP, uvođenja preduzetništva kao ključne kompetencije na svim nivoima obrazovanja i stvaranja strateškog okvira za cjeloživotno preduzetničko učenje, treninga u neformalnom obrazovanju, informisanosti za nastup na tržištima regiona i EU, informisanosti o programima za inovacije, uspostavljanju institucionalne infrastrukture za unaprjeđenje inovacija, sticanja stručnih kvalifikacija, ekonomskog osnaživanja žena, jačanje svijesti o društvenoj odgovornosti, praćenju preporuka SBA. Određeni napredak je ostvaren u dijelu poboljšanja svijesti o potrebi jačanja poslovnih usluga kroz reorganizaciju biznis centara i otvaranje novih kancelarija, osnivanju biznis zona, izrade strateških planova opština, o potrebama i koristima pružanja informacija i usluga za MSP putem <i>on line</i> portala, potrebi statističkom unaprjeđenja i istraživanja MSP.	Strateški cilj 4: Podrška početnicima u biznisu –start up- Ostvareni efekti su ispod planiranih u dijelu unaprjeđenja infrastrukture za pružanje usluga početnicima u biznisu, za postojeće inkubatore i manjem obimu u korišćenju finansijske podrške kao i izrade priručnika i brošura o samostalnom započinjanju biznisa. Navedeno je rezutat nedostatka finansijskih sredstava. Određeni napredak je ostvarenu u smislu dobijanja grantu za osnivanje inkubatora u Beranama.

- Započeto je 5 novih aktivnosti/projekti koje nijesu bili predviđeni Akcionim planom 2013. (Izveštaj "Stvaranje ambijenta za održivi razvoj preduzeća u Crnoj Gori", Uspostavljanje i promocija mentoring sistema u MSP u Crnoj Gori, sajam mladih pronalazača, izrada strategije cjeloživotnog preduzetničkog učenja 2014-2018), amketno istraživanje „Smrtnost preduzeća”.
- Aktivnosti koje nijesu realizovane zbog nedostaka finansijskih sredstava odnose se na grantove za podršku inovacijama u MSP u vidu vaučerskih šema, priručnika i brošura za započinjanje biznisa i nezaposlena lica, nemogućnost pružanja usluga od strane inkubatora, nastup crnogorskih MSP na ruskom tržištu, realizacija GEM istraživanja, određenog broja seminara i obuka nagrade za žensko preduzetništvo.
- Ocjenom efekata realizacije mjera politike MSP u 2013. godini, **zaključuje** se da su **najveći efekti** postignuti u okviru strateškog cilja 2 – Jačanje finansijske podrške MSP, nešto manji u okviru Strateškog cilja 1: Poboljšanja poslovnog okruženja i Strateškog cilja 3: Jačanje konkuretnosti MSP i promocije preduzetništva. I u 2013. godini, kao i u prethodnoj, analiza pokazuje da je najmanji efekti ostvareni u dijelu Strateški cilj 4: Podrška početnicima u biznisu.

Zaključak je, kao i prethodne godine, da je razlog odstupanja nedostatak raspoloživosti finansijskih sredstava za realizaciju mjera definisanih Akcionim planom 2013. Takođe, treba napomenuti da je značajan dio aktivnosti realizovan upravo uz podršku međunarodnih projekata/donatora, dok je manji dio realizovan ograničenim budžetskim sredstvima.

6. PREPORUKE ZA KREIRANJE I IMPLEMENTACIJU POLITIKE MSP U NAREDNOM PERIODU

Preporuke za definisanje i realizaciju mjera za naredni period se daju, imajući u vidu:

- Ostvarene efekte politike MSP za 2013. godinu i odstupanja;
- Preporuke iz Izvještaja o sprovođenju politike MSP u skladu sa smjernicama SBA za 2012.-SME Policy Index za 2012. godinu,
- Potrebe daljeg usklađivanja sa politikom MSP u EU, odnosno preporukama iz procesa pregovaranja u Poglavlju 20.: Preduzetništvo i industrijska politika,
- Preporuke iz Izvještaja o napretku za 2013. godinu,
- Akcioni plan na ispunjavanju preporuka EK za 2012 i 2013. godinu.

Generalna preporuka se odnosi na:

- dalje unaprjeđenje poslovnog ambijenta za MSP,
- dalje unaprjeđenje finansijske podrške,
- dalje unaprjeđenje podrške jačanju konkurentnosti MSP i promocije, i
- dalje unaprjeđenje pružanju podrške početnicima u biznisu.

Posebno izdvajaju preporuke za realizaciju sljedećih mjera:

- unaprjeđenje pristupa finansijama, posebno imajući u vidu proširenje sistema garantnih šema, što je od posebnog značaja za početnike u biznisu,
- unaprjeđenje postupka dobijanja dozvola za poslovanje MSP,
- pružanje usluga podrške biznisu i poslovnog savjetovanja kroz reorganizaciju i jačanje poslovne infrastrukture (biznis centara i inkubatora),
- pružanja sveobuhvatnih informacija za osnivanje i poslovanje MSP putem on line MSP portala,
- unaprjeđenje znanja i vještina u cilju jačanja konkurentnosti MSP posebno u oblastima trgovinske razmjene sa EU,
- unaprjeđenje statističkog praćenja indikatora MSP (broj MSP, zaposlenost, učešće MSP u izvozu, učešće MSP u BDP, prometu, investicijama i profitabilnosti),
- unaprjeđenje nefinansijske podrške početnicima u biznisu (informacije, savjeti, treninzi, konsalting, mentoring, itd).

Jedan od najvažnijih zadataka za ekonomiju Crne Gore predstavlja rješavanje problema nezaposlenosti. Upravo sektor MSP predstavlja značajnu šansu za otvaranje novih radnih mjesta. Da bi se ostvarili svi preduslovi za razvoj MSP potrebno je obezbijediti kako finansijsku, tako i nefinansijsku podršku. Imajući u vidu da se Crna Gora suočava sa problemom nedostatka projekata u oblasti nefinansijske podrške, od posebnog je značaja pružanje podrške početnicima u biznisu, obezbijedjivanje stručnih znanja, obuka i treninga, koji će im pomoći da definišu svoju biznis ideju, da otvore novo preduzeće i unaprijede svoje kapacitete za dalji rast i razvoj. Neophodno je pružiti nefinansijsku podršku i postojećim preduzećima u njihovim naporima za dalji razvoj i rast, unaprjeđenje kapaciteta, jačanje menadžmenta i izlazak na nova tržišta, itd.

Stoga je generalna preporuka da je neophodno izdvojiti veća sredstva za pružanje mjera nefinansijske podrške, kako bi se Crna Gora na efikasniji način mogla prilagoditi EU u procesu pridruživanja i ispuniti obaveze iz Poglavlja 20. Preduzetništvo i industrijska politika, Programa pristupanja Crne Gore EU 2014-2018, Plana aktivnosti na ispunjavanju preporuka iz Izvještaja EK o napretku Crne Gore za 2012 i 2013, preporuke Small Business Acta- SBA.

ANEX 1: LISTA SKRAĆENICA

Asocijacija "Poslovna žena"	APŽ	Koordinacioni tim za izradu i implementaciju Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015	Koordinacioni tim
Biznis centri	BC	Mala i srednja preduzeća	MSP
Biznis inkubator	BI	Ministarstvo ekonomije	ME
Biznis Start up Centar	BSC	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	MLJMP
Central European Free Trade Agreement	CEFTA	Ministarstvo finansija	MF
Centralna banka Crne Gore	CBCG	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	MIDT
Centralana isitočna Evropa	CEE	Ministarstvo prosvjete	MP
Konfederacija poslodavaca Republike Makedonije	CERM	Ministarstvo nauke	MN
Competitiveness Innovation Program	CIP	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	MPRR
Crnogorska komercijalna banka	CKB	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	MRSS
Centar za razvoj nevladinih organizacija	CRNVO	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	MORiT
Centralni registar privrednog suda	CRPS	Menadžment informacioni sistem	MIS
Centar za stručno obrazovanje	CSO	Međunarodni računovodstveni standardi	MRS
Društvena odgovornost	DO	Memorandum o saradnji	MOU
Društveno odgovorno poslovanje	DOP, CSR	Montenegro biznis alijansa	MBA
Privredna komora Njemačke	DIHK	Standard za društvenu odgovornost ISO 26000	MEST ISO

Doing Business	DB	Naučno tehnološki park	NTP
Energetska efikasnost	EE	National Contact Point-Nacional kontakt osoba za HORIZON 2020	NCP
EBRD Business Advisory Service Crna Gora	EBRD BAS Crna Gora	Nacionalni okvir kvalifikacija	NOK
Evropska Unija	EU	Organization for Economic Cooperation and Development	OECD
Evropski centar za informacije i inovacije Montenegro	EIICM	Poreska uprava	PU
Evropska banka za obnovu i razvoj	EBRD	Privredna komora Crne Gore	PKCG
Evropska preduzetnička mreža	EEN	Regulatory Impact Assesment (Procjena uticaja regulative)	RIA
Evropski investicioni fond	EIF	Regionalni biznis centar	RBC
Evropska Investiciona banka	EIB	Statistical Office of the European Comission	EUROSTAT
Entrepreneurship Innovation Program	EIP	Savjet za unaprjeđenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi	Savjet
European Training Foundation	ETF	South East European Centre for Entrepreneurial Learning	SEECCEL
Panevropska mreža za podršku tržišno orijentisanih, industrijskih naučnoistraživačkih projekata	EUREKA	Technical Assistance for Civil Society Organisations	TACSO
Evroski okvir kvalifikacija	EOK	Tržišno informativni servis	TIS
Gender Task Force-Agencija za jednakost polova, Hrvatska	GTF	Trans-European mobility scheme for university studies	TEMPUS
Hilfe zur Selbsthilfe e.V.-program zapošljavanja za izbjeglice, raseljena lica i ugrožena domaćinstva	HELP	Training needs analysis-Analiza potreba za obukom	TNA
Okvirni Program EU za istraživanje i inovacije	HORIZON 2020	Akt o malim preduzećima (Small Business Act)	SBA

Investiciono-razvojni fond Crne Gore	IRFCG	Unija poslodavaca Crne Gore	UPCG
Informaciono-komunikacione tehnologije	ICT	Univerzitet Crne Gore	UCG
Međunarodna organizacija rada	ILO	United Nation Development Program	UNDP
Instrument za pretpirstupanje	IPA	Uprava carina	UC
Prekogranična saradnja u okviru IPA	IPA CBC	Vlada Crne Gore	Vlada CG
International Standat Organiyation-Međunarodna organizacija za stanadradizaciju	ISO	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	ZZZCG
Japanska Agencija za međunarodnu saradnju	JICA	Zavod za statistiku Crne Gore	MONSTAT
Južna i Centralan Evropa	JCE	Zavod za školstvo	ZZŠ
Jedinice Lokalne samouprave	JLS	Quality management sysytem	QMS
			WBC Inno-

Anex 2: Pregled realizovanih aktivnosti i ostvarenih efekata implementacije Akcionog plana 2013, Strategije razvoja MSP 2011-2015

Nivo	Redni broj	Cilj / Zadatak / Aktivnost	Očekivani rezultati	Ostvareni rezultat	Izvori verifikacije	Plan za 2014	Nadležnost	Realizacija planiranih aktivnosti po:		Evaluacija			
								Tipu aktivnosti	Razvojnoj fazi	Ocjena ostvarenih rezultata	Postignuti efekti realizacije	Održivost	Ciljna grupa
STRATEŠKI CILJ	1.	POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA											
Operativni cilj	1.1.	Smanjenje regulatornog rizika											
Zadatak	1.1.1.	Ukidanje nepotrebnih propisa i izmjena / pojednostavljivanje administrativnih postupaka											
Aktivnost	1.1.1.4	Akcioni plan sprovođenja Preporuka	Vlada je usvojila AP za implementaciju u preporuka Giljotine propisa, koim su obavezane resorne insitucije da izvrše izmjene svojim propisa u planiranim rokovima. Za 2013. godinu planirano je 621 preporuka, pri čemu je potrebno izmijeniti 52 zakona, 109 podzakonskih akata, i unaprijediti 100 administrativ	Do kraja III kvartala 2013. godine realizovane su 182 preporuke. Revidirani Akcioni plan je usvojen na sjednici Vlade održanoj 12. septembra 2013. godine kako bi se obezbijedila da preporuke budu usvojene u novim planiranim rokovima. Za IV kvartal 2013. godine, predviđena je realizacija 197 preporuka.	Inovirani zakonski i podzakonski akti usvojeni tokom 2013.god	Za 2014. godinu je predviđena realizacija 352 preporuke (ukoiiko se dio obaveza planiranih za IV kvartal 2013. godine ne prebaci za 2014. godinu)	Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi MF Institucije zadužene Akcionim planom	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati su dijelom u skladu sa planiranim	Omogućeni sveobuhvatan pregled i analiza propisa i administrativnih postupaka i izmjena dijela istih	Okončan je ove faze je omogućilo realizaciju u sljedećih faza projekta	Svi oblici privrednih društava, kao i građani na koje se odnose propisi obuhvaćeni Giljotinom propisa

			nih postupaka.										
Operativni cilj	1.2.	Stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja											
Zadatak	1.2. 1.	Jačanje konkurentnosti privrede preduzimanjem aktivnosti koje su u skladu sa kriterijumima definisanim Izvještajem Svjetske banke - Doing Business											

Aktivnost	1.2.1.1	Reforma procedure izdavanja građevinske dozvole (izmjena i implementacija relevantnih zakona koji tretiraju proceduru izdavanja građevinske dozvole)	Planirane izmjene Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata doprinijeće daljem unaprjeđenju ove procedure kroz smanjenje rokova za psotupanje resornih organa, kao i efikasnijoj implementaciji one stop shop-a.	Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata usvojen od strane Skupštine u julu 2013, godine	Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata usvojen od strane Skupštine. Napredak u DB izvještaju za 68 mjesta sa 174 na 106 mjesto na rang listi od 189 zemalja svijeta.	Priprema lokalnih samouprava za efikasnije izdavanje dozvole u skladu sa novim rokovima, donošenje novih odluka o visini naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta od strane lokalnih samouprava i priprema za ukidanje ovog fiskaliteta u skladu sa preporukama Analize fiskaliteta na lokalnom nivou.	Savjet za unaprjeđenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi MORIT MF	Unaprjeđenje poslovnog ambijenta	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Efikasnija procedura izdavanja građevinske dozvole	Implementacija rješenja, kao i dalji koraci na većoj efikasnosti u radu državnih organa u pogledu skraćivanja rokova za postupanje po zahtjevu stranaka su mjere za unaprjeđenje ove procedure, tako da održivost zavisi od pune implementacije procedura izdavanja građevinskih dozvola na lokalnom nivou	Privredni subjekti i građani koji pribavljaju građevinske dozvole od strane državnih organa i organa lokalne samouprave

Aktivnost	1.2.1.2	Objedinjena registracija preduzeća u Poreskoj upravi	Omogućavanje registracije preduzeća i u 8 područnica Poreske uprave širom Crne Gore, kao i uvođenje pune elektronske registracije preduzeća do kraja 2014. godine	Unaprijeđena softverska rješenja Poreske uprave tokom 2013. godina su osnova za dalje reforme predviđene za 2014. godinu	Uspostavljen softver za elektronsku registraciju preduzeća preko portala e-uprave, Broj registrovanih online privrednih subjekata	Uspostavljanje pune online registracije preduzeća, kao i širenja registracije na 8 područnih jedinica Poreske uprave	Savjet za regulatornu reformu i unaprijeđenje poslovnog ambijenta, MF PU IFC/USAID/GGP	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Omoogućavanje novih preduzeća	Okončanje ove faze je omogućilo realizaciju sljedećih faza projekta	Svi oblici budućih privrednih društava
Aktivnost	1.2.1.3	Izrada i sprovođenje novog Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	Shodno Zakonu o javnim izvršiteljima, u cilju obezbjeđenja efikasnijeg obavljanja ove djelatnosti i stvaranja pravne sigurnosti građana, Ministarstvo pravde donijelo je 5 podzakonskih akata za implementaciju zakona. Do kraja I kvartala 2013. godine biće donešen i posljednji podzakonski akt (Tarifa o naknadama za rad javnih izvršitelja), čime će se steći svi zakonski	Ministarstvo pravde je donijelo svu neophodnu podzakonsku regulativu, kao i Tarifu o naknadama za rad izvršitelja, kao osnove za uvođenje ovog novog instituta u CG sistem.	Tarifa o naknadama za rad izvršitelja, broj izvršitelja koji je otpočeo sa radom	Obuke za izvršitelje, polaganje neophodnih testova i pribavljanje licenci za rad.	MP	Unaprijeđenje izvršnog postupka i cjelokupnog poslovnog okruženja	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Unaprijeđen izvršni postupak, što omogućava unaprijeđenje stanja iz oblasti izvršenja ugovora za MSP i dr.	Zakonska rješenja su održiva	Privredni subjekti i građani

			preduslovi za njihov početak rada.										
Aktivnost	1.2. 1.4	Jačanje kapaciteta kreditnog registra kod Centralne banke Crne	Usklađen rad Kreditnog registra sa novim Kontnim okvirom i međunarodnim računovodstvenim standardima Omogućen pristup pravnim subjektima u sistem Kreditnog registra u skladu sa zakonom i zaključiti ugovore (interesovanje ispoljile lizing kućemobilni operateri).	Ostvareni rezultati su u skladu sa očekivanim. Prema ocjenama iz posljednjeg DB izvještaja kreditni registar koji je operativan u Crnoj Gori jedan je među najboljima po obuhvatu informacija u svijetu, što je i dalo Crnoj Gori rang 2 od ukupno 189 zemalja.	Odluka o kreditnom registru „Službeni list CG, br.27/11 i 64/12), Odluka o izvjestajima koji se dostavljaju CBCG („Sl. list CG“, br.64/12). www.cb-cg.org Doing Business report Report EFSE Fondu Doing Business report	Unaprijedjenje i jačanje softverskih rješenja na efikasnijem pracenju kreditne izloženosti i banaka i MFI prema pojedinim licima i u tom smislu sveobuhvatnost podataka kreditno garantnih institucija	CBCG	Unapredjenje poslovnog ambijenta	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	Implementacija novih regulatornih rješenja I bolji sistem izvještavanja	Aktivnosti su održive u narednom periodu	Pravna i fizička lica

			Očuvanje pozicije u Doing Business reportu										
Aktivnost	1.2.1.5	Jačanje kapaciteta katastra nepokretnosti u okviru LAMP projekta sa Svjetskom bankom	U okviru LAMP projekta očekivanja su da će se omogućiti efikasnije rješavanje zahtjeva u katastrima, shodno sadašnjoj regulativi u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za registraciju nepokretnosti	Napredak u DB izvještaju za 16 mjesta sa 114 na 98.	http://www.nekretnine.co.me/Doing-Business-Report	dalje unapređenje kapaciteta katastra u cilju ispunjavanja rokova predviđenih Zakonom za registrovanje nepokretnosti	MFUzN	Unapređenje poslovnog ambijenta	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Omogućeno kraće vrijeme za postupanje katastarskih organa po zahtjevu stranaka, kao i smanjeni troškovi notarskih usluga	Projekat zavisi od tehničkih i kadrovske pripreme UZN	Privredni subjekti i građani

Aktivnost	1.2.1.6	Pripremiti detaljno mapiranje procedura za uvoz i izvoz	Izrađeno uputstvo za sprovođenje pojednostavljenih postupaka deklarisanja robe na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom izvoza. Unijeta U TARICG roba koja podliježe veterinarskoj i radioaktivnoj kontroli	1. Izrađeno uputstvo za sprovođenje pojednostavljenih postupaka deklarisanja robe na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom izvoza. 2. U TARICG je unijet spisak roba koje podliježu veterinarskoj i radioaktivnoj kontroli. 3. U TARICG-u je ažuriran "Spisak proizvoda za koje je obavezan fitosanitarni pregled od strane fitosanitarnog inspektora" u dijelu koji se odnosi na drvo i proizvode od drveta iz Glave 44 i montažne zgrade od drveta iz Glave 94. 4. U TARICG je unijeta Odluka o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz za 2013.godinu, kao i spisak roba dvostruke namjene i spisak sintetičkih supstanci koje nisu na listama Konvencije UN o psihotropnim supstancama.	www.upravacarina.gov.me http://taric.carina.co.me/TarICG	1. Izrada uputstva za sprovođenje pojednostavljenih postupaka deklarisanja robe na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza. 2. Izrada uputstva o primjeni PAN-EURO-MED Konvencije o pravilima o porijeklu.	MF i UC	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta	pilot faza/puna implementacija	Rezultati su u jednom dijelu ispod planiranih (uvozni pojednostavljeni postupci na osnovu knjigovodstvenog upisa), u drugom dijelu su na nivou iznad planiranih (TARICG)	Poboljšana informisanost o carinskim procedurama	Projekat je uspostavljen na održivoj osnovi	Privredni subjekti

			Završen Vodič za sajmove u CEFTA regionu; seminari, obuke (CEFTA / DIHK)	Uradjen vodič za sajmove u CEFTA regionu. Organizovana 3 okrugla stola i 3 konferencije. Seminari: "Distribucija i marketing na inostranom tržištu", "Kako poslovati sa Njemačkom" i "Formiranje cijene i sačinjavanje međunarodnih ugovora"; Konferencije: „Siva ekonomija (Neformalna) kao destimulativni faktor razvoja u CEFTA regionu – mjere, metodi prevencije i primjeri dobre prakse“, „Regionalna trgovinska logistika-standardi EU kada su u pitanju sanitarna, fitosanitarna i veterinarska kontrola u trgovini“ i „Promjene u regionalnoj trgovini nakon pristupanja Hrvatske Evropskoj uniji“	Vodič za sajmove u CEFTA regionu Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti u saradnji sa DIHK. Organizacija seminara, konferencije, obuka, studijske posjete, razvoj trening programa za MSP	PKCG	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta	Puna implementacija	Rezultati u skladu sa planiranim	Pripremljene informacije o planiranim sajmovima u regionu, omogućili su sveobuhvatne informacije izvoznim preduzećima	Projekat je uspostavljen na održivoj osnovi.	MSP
Aktivnost	1.2.1.7	Objedinjena naplata poreza i doprinosa	Implementacija i jačanje softverskih rješenja na efikasnijem plaćanju poreza i uvođenju elektronskih mogućnosti plaćanja i očuvanje/napredovanje	U toku je izrada novih softverskih rješenja u Poreskoj upravi sa ciljem pružanja usluge elektronskog podnošenja prijave za plaćanje određenih poreskih obaveza.	Doing Business Report	Elektronsko podnošenje prijave za plaćanje poreskih obaveza	MF i PU	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta	Faza implementacije	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Kreiranje preduslova za jednostavnije izmirenje poreskih obaveza	Aktivnosti/projekt su uspostavljeni ili održivi osnovu za realizaciju u narednom periodu	Pravna i fizička lica

			DB2013 indikatora (CG napredovala za 38 mjesta u odnosu na prethodni izvještaj).										
Aktivnost	1.2.1.8	Pojednostavljenje procedure zapošljavanja stranaca, usljed pribavljanja dozvola za rad stranaca - Izmjene Zakona o zapošljavanju i radu stranaca	U skladu sa Odlukom o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2013. godinu, broj radnih dozvola je na nivou od 16.500, a očekuje se povećano učešće domaće radne snage. Izrada Prijedloga Odluke o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu, na osnovu analize zapošljavanja stranaca tokom 2013.	Vlada CG je donijela Odluku i dopunu Odluke o broju radnih dozvola za strance za 2013. godinu kojoj je dodatno opredijeljeno još 3.000 radnih dozvola za potrebe poslodavaca, pored prvobitno planiranih 16.500. Pripremljena je Analiza zapošljavanja stranaca u Crnoj Gori na osnovu koje je donijeta Odluka o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu i koja je objavljena u Sl.list CG, br.54/2013	Pripremljena analiza zapošljavanja stranaca tokom 2013.godine. Usvojena Odluka o utvrđivanju broj aradnih dozvola za strance za 2014.godinu i objavljena u Sl. listu CG	Na osnovu Analize zapošljavanja stranaca u Crnoj Gori planirano je sprovođenje Odluke o utvrđivanju u broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu i koja je objavljena u Sl.list CG, br.54/2013 Takođe planirana je izmjena i dopuna Zakona o strancima kojim će se na drugačiji način	MRSS	Unaprijeđenje poslovnog ambijenta	Puna implementacija	Rezultat, u smislu korišćenja planiranog broja radnih dozvola za strance, nije ostvaren, te je donešena Odluka o dopuni Odluke o broju radnih dozvola za 2013. godinu, kojom je broj radnih dozvola povećan	Olakšana procedura dobijanja radnih dozvola za strance i proširen obuhvat.	Zapošljavanje stranaca u CG se zasniva na principima otvorenosti tržišta rada, uvažavanja privredne strukture CG i uspostavljanja ravnoteže između ponude i tražnje za radnom snagom, pa se stoga smatra održivim	Strana radna snaga i poslodavci

						regulisati boravak i rada stranaca u CG, odnosno predložiti se rješenje koje treba da omogući izdavanje jedinstvene dozvole za rad i boravak stranaca.							
Nova Aktivnost	1.2.1.9	Procjena poslovnog ambijenta, preporuke za unaprjeđenje poslovnog ambijenta	Unaprjeđenje poslovnog ambijenta	Izveštaj "Stvaranje ambijenta za održivi razvoj preduzeća u Crnoj Gori"; sažeti dokument pod nazivom "5 ubica biznisa"	Izveštaj, sajt UPCG	Projekat je završen	UPCG	Preporuke za unaprjeđenje poslovnog ambijenta	Puna implementacija	U skladu sa planiranim	Abnaliza i preporuke za unaprjeđenje poslovnog ambijenta za održivi razvoj preduzeća	Dugoročna aktivnost UPCG	Privredni subjekti u CG
Operativni cilj	1.3.	Procjena regulatornih efekata na poslovanje MSP-RIA											
Zadatak	1.3.1.	Uspostavljanje analize efekata propisa na poslovanje MSP											

Aktivnost	1.3. 1.5	Sprovedenje RIA pilot projekata	Nastavak implementacije RIA na sva zakonska i podzakonska akta u postupku usvajanja od strane Vlade (tokom 2012. godine, na sva zakonska i podzakonska akta pripremljena je RIA i to je obuhvatilo: 299 analiza od čega je 96 zakonskih akata, 140 podzakonska, kao i 63 iz kategorije ostalih materijala razmatranih na sjednicama Vlade)	RIA se uspješno primjenjuje od rada uvođenje u CG sistem na zakonska i podzakonska akta. Od dana uvođenja do kraja 2013. godine, MF je dalo preko 500 mišljenja na akte u dijelu valjanosti RIA forme i uticaju akta na poslovni ambijent, od čega u 2013. godini 291 mišljenje.	Predložena regulativa usvojena od strane Vlade CG tokom 2013. Službeni list CG	Nastavak implementacije	MF	Unaprjeđenje poslovnog ambijenta	Puna implementacija	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Sagledane opcije za unaprjeđenje postupka licenciranja	Projektat je uspostavljen na održivoj osnovi.	Resorna ministarstva i druge državne institucije
STRATEŠKI CILJ	2.	JAČANJE FINANSIJSKE PODRŠKE											
Operativni cilj	2.1.	Poboljšanje pristupa i dostupnosti kreditima i jačanje kapaciteta MSP za upravljanje finansijama											
Zadatak	2.1.1.	Uspostavljanje finansijske ponude u skladu sa tražnjom MSP sektora											

Aktivnost	2.1.1.1	Realizacija kreditnih linija za podsticaj razvoja MSP	Odobrenje oko 150 kredita namijenjenih preduzetnicima, poljoprivrednicima i MSP	IRFCG je zaključno sa 24.12.2013. kreditno podržao 148 kredita namijenjenih preduzetnicima, poljoprivrednim proizvođačima i MSP-u u ukupnom iznosu od 25.4mil € (direktni aranžmani iznose 25,1 mil € + 0,24 mil € aranžmani posredstvom Banaka)	Izveštaj IRFCG	Intenziviranje investicijske aktivnosti IRFCG-a na domaćoj i međunarodnoj sceni, dalji razvoj kreditnih šema, rad na otklanjanju u biznis barijera i stvaranje povoljnog biznis ambijenta	IRFCG	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su na nivou planiranih	U odnosu na planirane aktivnosti, IRFCG je u ovoj godini kreditno podržao 148 projekata MSP-a, preduzetnika i privrednika, ukupne vrijednosti 25,4 mil €, ne uzimajući u obzir odobrene infrastrukturne projekte, kao ni projekte koji su odobreni pojedinim lokalnim samoupravama i JP.	Predmetni programi podrške su održivi i nastaviće se tokom narednog perioda.	IRFCG ima široku kreditnu podršku za postojeća i novoosnovana MSP, preduzetnike, registrovane poljoprivrede proizvođače. Posebne kreditne linije su dizajnirane za žene i mlade u biznisu, kao i za korisnike MIDAS projekta (poljoprivredni proizvođači).
Aktivnost	2.1.1.3	Realizacija kreditnih linija za kratkoročnu podršku-factoring	Realizacija do 20 faktoring aranžmana	Sektor MSP-a je do 24.12.2013. godine dodatno podržan kroz 21 faktoring aranžman pri čemu je ostvaren otkup potraživanja u ukupnom iznosu od 26.17 mil €.	Izveštaj IRFCG	Uvođenje novih oblika faktoringa - proširenje obavljanja faktoring poslova i na internacionalni faktoring	IRFCG	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su na nivou iznad planiranih	U odnosu na planirane aktivnosti, otkup potraživanja u ovoj godini je ostvaren iznad planiranih u ukupnom iznosu od 26.17 mil €.	Predmetni programi podrške su održivi.	MSP

Aktivnost	2.1.1.6	Podizanje znanja i vještina MSP za upravljanje finansijama	Održane 2 obuke, obučeno 50 polaznika	Održana jedna obuka sa 25 učesnika: "Fondovi i programi EU za privredna društva u Crnoj Gori"	Izveštaj PKCG	Nastavak realizacije obuka i seminara	PKCG	Trening	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su djelimično realizovani u odnosu na planirane. Realizovano 50%.	MSP obučeni sa svim pravilima u oblasti pomoći EU fondova radi lakšeg pristupa finansijama	Održivo, budžet PKCG	MSP
Operativni cilj	2.2.	Uspostavljanje sistema izdavanja kreditnih garancija											
Zadatak	2.2.1.	Olakšavanja pristupa kreditima											
Aktivnost	2.2.1.1	Kreiranje modela garancija (garantnih šema)	Ukupan garantni potencijal u 2013. godini iznosiće 5 mil €, procenat garantovanog kredita do 50%	IRFCG je u ovoj godini, zaključno sa 24.12.2013. godine, izdao preduzećima 3 garancije u ukupnom iznosu od 2.9 mil €.	Izveštaj IRFCG	Nastavak implementacije garantnih šema	IRFCG	Finansiranje	Početak implemetacije finansijskog proizvoda	Ostvareni rezultati su ispod planiranih	S obzirom da u prethodnoj godini nismo imali aplikacije za garancije, time ovogodišnje odobrenje 3 garancije u iznosu od 2.9 mil € možemo smatrati početkom implementacije pomenutog proizvoda. Efekti su od posebne koristi za preduzeća/ preduzetnike koji ne raspoložu garancijama odnosno kolateralom	Model je održiv	MSP
Operativni cilj	2.3.	Poboljšanje dostupnosti grantovima											

Zadat ak	2.3. 1.	Jačanje poslovanja MSP kroz smanjenje troškova korišćenja eksternih usluga											
Aktivn ost	2.3. 1.1	Utvrđene i realizovanje grant šema za refundaciju troškova	Realizacija 40 projekata	Realizovano 36 BAS projekata	BAS Menadžment Informacioni Sistem (izvještaji o projektima)	Realizacij a 36 projekata	EBRD BAS Crna Gora	Finansiranj e	Puna implemenatc ija	Svi BAS projekti su uspješno završeni, a oni koji su stigli do faze evaluacije su u prosjeku ocjenjeni kao vrlo uspješni. Ipak rezultat je neznatno ispod planiranog u smislu broja grantova.	Unaprijedje nje poslovanja preduzeća i njihovih performansi , i u prosjeku povećanje prometa i broja zaposlenih	EBRD BAS Program će nastaviti svoje aktivnost i u Crnoj Gori i narednih godina	Većinski privatna MSP koja pokazuju potencijal za rast i razvoj
Operativni cilj	2,4	Olakšavanje pristupa kreditima kreiranjem podsticajnog regulatornog okvira											
Zadat ak:	2.4. 1.	Kreiranje podsticajnih mjera koje omogućavaju povoljniju kreditnu politiku banaka i MFI											

Aktivnost	2.4.1.1.	Kreiranje podsticajnog regulatornog okvira u funkciji povoljnijeg pristupa kreditima	CBGC je donijela novu Odluku o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, koja se primjenjuje od 1. januara 2013. godine kojom je dozvolila bankama da u postupku klasifikacije kredita koji odobrava za ulaganje u razvojne projekte u oblasti proizvodnje i usluga, može procjenu kreditne sposobnosti dužnika zasnivati na analizi rentabilnosti tog razvojnog projekta, od koje se očekuje da doprinese lakšem pristupu malih i srednjih preduzeća bankarskim kreditima	Olakšan proces odlučivanja o odobravanju kredita MSP od strane banaka	Izveštaji CBCG	Analiza važeće regulative i vršenje mogućih izmjena u cilju povoljnijeg pristupa kreditima	CBCG	Unapredjenje poslovnog ambijenta	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	Olakšano odlučivanje o finansiranju, olakšan pristup finansijskim sredstvima	Aktivnosti su održive u narednom periodu	Komercijalne banke, korisnici kredita, MSP
Operativni cilj	2.5.	Podsticanje korišćenja raspoloživih CIP/EIP finansijskih instrumenata											

Zadatok	2.5.1.	Kreiranje novih i jačanje postojećih finansijskih instrumenata											
Aktivnost	2.5.1.1	Uspostavljanje direktne saradnje nadležnih institucija sa evropskim finansijskim institucijama	Nastavak saradnje sa EIB i institucijama sa kojima je uspostavljena saradnja.	Po predmetnoj kreditnoj liniji, IRFCG je već u februaru ove godine podržao 20 projekata MSP-a vrijednosti 5.54 mil € (kroz I tranšu), dok je u oktobru ove godine podržan još 31 projekat MSP-a u ukupnom iznosu od 9.43 mil € (kroz II tranšu).	Izveštaji IRFCG	Nastavak saradnje sa EIB-om i kreditiranja projekata MSP-a / Iznos od 10 mil € je u pripremi za treću tranšu čije je povlačenje planirano u prvom kvartalu 2014. godine. Planirano je i potpisivanje ugovora za novu tranšu od 25 mil €.	IRFCG	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim.	Saradnja sa EIB je omogućila da se kroz dvije tranše obezbijedi kreditna podrška za MSP	Projekat je održiv.	Finansijske institucije, a krajnja ciljna grupa su MSP.
				Trogorodišnji Sporazum o garantnom aranžmanu CKB sa EIF se realizuje u kontinuitetu.	Izveštaj CKB i Direkcije za razvoj MSP	Nastavak saradnje i povećavanje broja davanja garancija kako MSP, tako i početnici u biznisu	CKB	Finansiranje	Puna implementacija	Konstantan rast obima odobranja kredita sektoru MSP.	S obzirom da nije potrebno obezbjedjivati kolateral, postignuta je veća atraktivnost i pristup kreditima, a time i povećan broj novoosnovanih preduzeća i broj	Garantni Sporazum je potpisan na 3 godine (početak jan.2012.), tako da je održivost obezbijedjena.	MSP, kao postojeći tako i početnici u biznisu - start up preduzeća.

[illegible]

						(potencijalnim, postojećim preduzetnicima)							
Aktivnost	3.1.1.4	Jačanje saradnje sa ostalim institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou	Realizovana saradnja sa lokalnim/nacionalnim institucijama na različitim programima i projektima usmjerenim na podršku MSP.	Realizovane aktivnosti u smislu podrške IRFCG na realizaciji kreditnih linija za MSP (pružanje informacija, savjeta za apliciranje, izrada biznis planova, itd) Uspostavljena saradnja na realizaciji projekta "Internacionalizacija mentoring sistema u CG" sa JICA Realizovan 1 ciklus obuke za standarde za zaposlene u BC	Izveštaj BC, Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Nastavak aktivnosti saradnje sa IRFCG. Obuka mentora iz BC za rad sa preduzećima na rješavanju u postojećeg stanja Nastavak obuke o implementaciji standarda (3 treninga)	BC	Unaprijeđenje infrastrukture	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planiranim	Uspostavljena saradnja BC na nacionalnom nivou proširena kroz novouspostavljene projekte, čime se jača njihov kapacitet u pružanju usluga savjetovanja MSP. Na lokalnom nivou, saradnja će se poboljšati kroz rad nove kancelarije Regionalnog biznis centra.	Mogućnost unaprijeđenja održivosti i je otvorena kroz zaključivanje saradnje na novim projektima.	BC i institucije za podršku MSP na lokalnom i nacionalnom nivou i donatori

Aktivnost	3.1.1.5	Pojačati promociju kroz jačanje uloge biznis centara	Broj klijenata i usluga koje pružaju BC kroz realizaciju različitih programa i projekata.	BC i dalje funkcionišu po starom sistemu i tek je dobijen grant za reorganizaciju i formiranje RBC za 5 opština na sjeveru. Broj usluga pruženih MSP je na prošlogodišnjem nivou i ostvaruje se kroz učešće u realizaciji više programa (kreditna, podrška, MIDAS, savjetovanje, itd)	Izveštaj BC, Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Nastavak i unaprjeđenje usluga kroz rad novog RBC i mentoring	BC	Unaprjeđenje infrastrukture	Planiranje	Rezultat je u okviru planiranog.	Podignut je nivo svijesti na lokalnom nivou o potrebi za implementacijom unaprijeđenog modela podrške MSP kroz uspostavljanje nove kancelarije RBC, što sve zavisi od dobijanja granta ili obezbjeđenja finansijskih sredstava iz Budžeta.	Održivost zavisi od finansijskih sredstava (IPA ili Budžet CG)	Opštine, BC, MSP
Aktivnost	3.1.1.6	Uspostavljanje jedinstvenog online MSP portala	Definisan sadržaj portala i softverskih rješenja	Definisan sadržaj portala za Opštinu Bijelo Polje	Izveštaj Direkcije za razvoj	Opreaciona analiza rada portala, pružanje usluga klijentima	Direkcija za razvoj MSP, Opština Bijelo Polje	Unaprjeđenje infrastrukture	Pilot faza	Rezultat je ostvaren u dijelu aktivnosti na definisanju potrebnog sadržaja portala.	Unaprijeđena svijest o potrebama i koristima pružanja informacija i usluga putem online portala	Održivost zavisi od nastavke partnerske saradnje sa Ministarstvom za ekonomski razvoj Italije i obezbjeđenje finansija kroz donatore (IPA 2014)	MSP, BC, Opština, potencijalni preduzetnici
Zadatak	3.1.2.	Razvoj tehnoloških parkova											

Aktivnost	3.1.2.1	Analizirati mogućnosti za uspostavljanje tehnoloških parkova	Rekonstrukcija i adaptacija Doma Vojske CG u Inovaciono Preduzetnički Centar "TEHNOPOLIS" Nikšić	Vlada osnovala d.o.o. Tehnopolis, obezbijedjena sredstva za realizaciju projekta, pripremljen Projektni zadatak, otvoren Tender za izradu Glavnog projekta za rekonstrukciju i dogradnju objekta Doma Vojske	Odluka o osnivanju i Statut Izvještaj MN prema Vladi	Izrada Glavnog projekta Odabran izvođač i započeta rekonstrukcija objekta	MN IRFCG	Finansiranje	Planiranje	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	Podignut nivo svijesti kod donosioca odluka o značaju uspostavljanja naučno-tehnoloških parkova	Zavisno od nivoa raspoloživih finansijskih sredstava	MSP, start-up kompanije
Aktivnost	3.1.2.2	Pojačati promotivne aktivnosti na formiranju tehnoloških parkova	Organizovanje promocije	Promovisan projekat Tehnopolis potencijalnim donatorima i na radionicama i u medijima	Promotivni materijal; medijski izvještaji Izvještaj MN	Nastavak promotivnih aktivnosti	MN	Promocija	Planiranje	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	Pojačane promotivne aktivnosti na formiranju tehnoloških parkova	Zavisno od budžeta	Postojeća i potencijalna MSP, start-up kompanije
Zadatak	3.1.3.	Internacionalizacija MSP i jačanje uloge i aktivnosti EIIC											
Aktivnost	3.1.3.1	Promocija mreže u medijima - distribucijom promotivnih materijala, organizacijom promotivnih skupova, distribucijom elektronskog i štampanog newsletter-a	Distribuirana 2 štampana i 3 elektronskih newsletter-a Distribuirane 4 informativne brošure Realizovan nastup na domaćim i 1 inostranom sajmu Organizovana medijska promocija	Distribuirana 2 štampana i 4 elektronska newsletter-a od strane konzorcijuma EIICM. Takođe, distribuirane su 5 informativnih brošura. Organizovan nastup na 2 domaća i inostrana sajma. Organizovana skromna medijska promocija.	www.euroinfo.me Izvještaj EIICM Štampane brošure i promotivni materijal Spisak učesnika Izvještaj EIICM Štampana verzija newsletter-a	U skladu sa programom rada za 2014, EIICM će takođe distribuirati štampane i elektronske newsletter-e, kao i informativne brošure o definisanim oblastima. U skladu sa skromnim finansijski	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Promocija	Puna implementacija	Rezultati su ostvareni u skladu sa programom rada za 2013 na nivou konzorcijuma.	Postignuta je veća informisanost MSP o uslugama EIICM i mogućnostima koje mreža EEN pruža	Trajanje projekta je obezbijeđeno do kraja 2014	MSP, partneri konzorcijuma EIICM

						m sredstvima, predstaviće se na domaćim i inostranim sajmovima.							
Aktivnost	3.1.3.2	Unaprijeđene Web sajta projekta	Dnevno ažuriran Web sajt projekta	Uradjen je novi web sajt projekta, koji pruža mnogo više informacija i mogućnosti samostalnog pretraživanja partnera	www.euroinfo.me Izveštaj EIICM	Ažuriranje postojećeg sajta	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Promocija	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planom za 2013	Iako je novi sajt postavljen sredinom 2013, povećana informisanost MSP o uslugama EIICM je ostvarena	Trajanje projekta je obezbijeđeno do kraja 2014	MSP, Institucije, javni i privatni sektor
Aktivnost	3.1.3.3	Savjetovanje o EU temama u cilju dobijanja povratnih informacija	Napravljena MSP baza upita o EU temama Realizovano 50 informativnih upita i povratnih informacija Predstavljeno 30 primjera dobre prakse o EU temama	Baza napravljena. Realizovano 68 upita i povratnih informacija. Predstavljeno 27 primjera dobre prakse o EU temama.	Baza upita Izveštaj EIIC Izveštaj Direkcije za razvoj MSPP	U skladu sa programom rada za 2014. nastaviće se sa popunjavanjem baze pristiglim upitima, i njihovoj realizaciji, kao i pružanjem povratnih informacija.	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Informisanje	Puna implementacija	Rezultati su uglavnom u skladu sa planiranim.	Unaprijeđen nivo informisanosti MSP, institucija, javnog i privatnog sektora o EU temama, tenderima i stranim tržištima.	Trajanje projekta je obezbijeđeno do kraja 2014	MSP, Institucije, javni i privatni sektor

			Nastavak popunjavanja baze upita o EU temama, predstavljanje primjera dobre prakse o EU temama. Održaće se seminari o uključivanju mladih u pokretanje sopstvenog biznisa i uključivanje zaposlenih u proces donošenja odluka	U saradnji sa konsultantskom firmom "Pro Lex Consulting" iz Podgorice održan je seminar "Politike, fondovi i programi Evropske Unije"	Baza upita, Izvještaj EIIC, Izvještaj Direkcije za razvoj MSP, Izvještaj UPGC, Web site, Press clipping, Evaluacione forme	U sklopu projekta "Jačanje socijalnog dijaloga u sektoru tekstila" realizovaće se panel diskusija, 2 okrugla stola, studijska posjeta Sloveniji, kao i brošure o stanju socijalnog dijaloga i mogućnostima za njegovo unaprjeđenje u sektoru tekstila	UPCG	informacija / edukacija	implementacija	U skladu sa planiranim	Bolja informisano st članova	Dugoročne aktivnosti i UPGC	Poslodavci - članovi UPGC
Aktivnost	3.1.3.4	Razvoj mreže klijenata	Održano 115 direktnih sastanaka sa MSP	Održano je 133 direktna sastanka sa MSP	Baza upita Izvještaj EIICM	Partneri EIICM će nastaviti sa održavanjem direktnih sastanaka sa MSP	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Konsalting usluge i informisanje	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planiranim.	Unaprijeđen nivo poznavanja MSP o stranim tržištima i uslugama EIICM.	Održivosti je obezbijeđena do kraja 2014	MSP
Aktivnost	3.1.3.5	Unaprijeđene inovativnih potencijala MSP	35 klijenata dobilo usluge/informacije o zaštiti autorskih prava, finansiranju, tehnološkim procjenama i ostalim uslugama u vezi sa internacionali	89 klijenata dobilo informacije o definisanim temama i uslugama	Štampani i elektronski newsletter, štampani mediji u kojima su članci objavljeni	Nastaviće se sa pružanjem informacija MSP u cilju poboljšanja njihovih inovativnih potencijala	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Konsalting usluge i informisanje	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planiranim, a iznad očekivanog.	Unaprijeđen nivo poznavanja MSP o raznim temama u vezi sa internacionalizacijom i inovativnošću.	Održivosti je obezbijeđena do kraja 2014	MSP, Institucije, javni i privatni sektor

			zacijom i inovacijama										
Aktivnost	3.1.3.6	Organizacija poslovnih misija preduzeća i posredničkih manifestacija	Učešće 90 MSP u poslovnim misijama i na posredničkim manifestacijama	Ukupno 112 MSP učestvovalo na poslovnim misijama i posredničkim manifestacijama	Izveštaji EIICM Spisak/slike preduzeća učesnika sajma ili manifestacije, poslovne misije	Nastaviće se sa organizacijom svih događaja u skladu sa planom rada za 2014	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Konsalting usluge	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planiranim, a iznad očekivanog.	Povećana prisutnost preduzeća na poslovnim misijama i time povećana mogućnost uspostavljanja poslovne saradnje	Održivost je obezbijeđena do kraja 2014	MSP, Institucije, javni i privatni sektor
Aktivnost	3.1.3.7	Obezbjeđivanje informacija o novim uslugama po mjeri klijenata	Obezbjeđene informacije za MSP putem web sajta, biltena, newsletter-a, o novim uslugama	Upravo u cilju boljeg informisanja za MSP o novim uslugama je kreiran i novi web sajt, putem kojeg je olakšano informisanje, sa naglaskom na mogućnost samostalnog pretraživanja partnera	web sajt, spisak adresa na koje je bilten distribuiran, baza upita Izveštaj EIICM	Nastaviće se sa pružanjem informacija MSP i putem sajta, ali i newsletter-a, brošura, lifleta.	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Informisanje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim.	Povećan nivo informisanosti o načinu traženja partnera, ali i o uslovima i kriterijumima apliciranja za finansiranje iz EU fondova.	Održivost je obezbijeđena do kraja 2014	MSP, Institucije, javni i privatni sektor

Aktivnost	3.1.3.8	Prikupljanje ponuda za partnerstvo	Objavljeni i distribuirani inostrani biznis profili uvršteni u BCD bazu Urađeno 24 ponuda za partnerstvo Dato i primljeno 30 iskaza o interesovanju	S obzirom da je na nivou cijele mreže EEN uveden novi softverski program, došlo je do zastoja i usporavanja verifikacija biznis profila i time onemogućeno njihovo uvrštavanje i vidljivost u bazi.	Baza BCD profilalzvještaj EIICM	Očekuje se verifikovanje profila, čime će se poboljšati unošenje u bazu, i samim tim slanje i primanje ponuda za partnerstvo. Biće potrebno ispuniti plan i za 2013 i 2014 u 2014-toj.	Direkcija za razvoj MSP/EIIC	Konsalting usluge	Pilot faza	Ostvareni rezultati nijesu u skladu sa planiranim, zbog novog programa uvedenog na nivou cijele mreže EEN.	Nije ostvaren planiran nivo i efekti, ali je pripremljen zadovoljavajući broj ponuda, koji će biti vidljivi čim se omogući njihovo verifikovanje.	Održivost je obezbijeđena do kraja 2014	MSP
Operativni cilj	3.2.	Edukacija i savjetodavne usluge za MSP											
Zadatak	3.2.1.	Jačanje preduzetništva u osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju											
Aktivnost	3.2.	Integracija	Nastavnici	Urađeno je Uputstvo za	Izvještaji nadzora Zavoda za	Implement	ZZŠ	Trening,	Puna	Rezultat	Unaprijeđe	Aktivnost	Učenici i

ost	1.1	ključne kompetencije preduzetništvo u osnovno obrazovanje	10% osnovnih škola primjenjuju vodič za implementaciju u preduzetničko učenje kroz obavezne predmetne programe (obuka nastavnika; tri jednodnevna seminara za nastavnike/ce regionalno odabranih škola)	implementaciju preduzetničkog učenja kroz obavezne predmetne programe u OS. Kreiran link za preduzetničko učenje http://www.zzs.gov.me/rubrike/preduzetnicko_ucenje/ Organizovano savjetovanja direktora i obuka nastavnika za izgradnju ključne kompetencije preduzetništvo kod učenika i nastavnika (dvodnevni seminar, na temu „Primjena preduzetničkog učenja kao međupredmetne oblasti u OŠ). Škole su upoznate sa osnovnim elementima preduzetničkog učenja i mogućnostima implementacije ovog vida nastave/učenja kroz kompletan kurikulum u OŠ na 22 bazična seminara za 26 OŠ	školstvo Istraživanja Zavoda z za školstvo Konsultacije, ogledni časovi i primjeri dobre prakse	tacija preduzetničkog učenja kroz sve predmetne programe u svim osnovnim školama i obuka nastavnika	Direkcija za razvoj MSP/donatori	informisanje, promocija	implementacija	je ostvaren u skladu sa planom	no znanje nastavnika i način implementacije putem Uputstva, kao i učenika o elementima preduzetničkog učenja i mogućnostima implementacije ovog vida nastave/učenja kroz kompletan kurikulum u OS	t je održiva jer se planira nastavak istih aktivnosti i tokom 2014. u većem obimu	nastavnici osnovnih škola

Aktivnost	3.2.1.2	Integracija koncepta preduzeća za vježbu za učenike i studente	Osnovano 10 preduzeća za vježbu za učenike i studente	Osnovano 70 preduzeća za vježbu u 15 srednjih stručnih škola i 4 preduzeća za vježbu na Ekonomskom fakultetu.	Godišnji izvještaj CSO	Uvođenje natavnog predmeta Preduzeće za vježbu kroz fakultativnu nastavu u području rada Turizam i ugostiteljstvo	CSO	Planiranje	Pilot faza	Rezultati u skladu sa planiranim	Unaprijeđeno znanje većeg broja učenika o preduzetništvu	Preduzeća za vježbu su obavezan predmet u srednjim stručnim školama.	Učenici srednjih stručnih škola.
Aktivnost	3.2.1.3.	Podsticati saradnju institucija formalnog obrazovanja sa privredom	Realizovano istraživanje „Percepcija poslodavaca o relevantnosti visokoobrazovanih programa i kvalifikacija“, u okviru kojeg će se i uraditi analiza potreba tržišta rada.	Istraživanje je sprovedeno. Upitnikom je obuhvaćeno 600 poslodavaca (iz javnog, privatnog i nevladinog sektora). Rezultati ovog istraživanja trebalo bi da omoguće Vladi CG uvid u objektivne pokazatelje percepcije poslodavaca o relevantnosti visokog obrazovanja.	MP Projekat “Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost”, koji se finansira iz kredita Svjetske banke	Drugi krug ispitivanja u kojem će se pratiti index relevantnosti	MP	Promocija/informisanje	Pilot faza	Rezultat ostvaren u skladu sa planiranim	Sagledane osnovne objektivne percepcije poslodavaca o relevantnosti visokog obrazovanja.	Planiran je drugi krug ispitivanja i utvrđivanje indexa relevantnosti visokog obrazovanja, koji će biti korišćen kao inicijalni pokazatelj relevantnosti visokog obrazovanja i sprovede se na kraju implementacionog perioda Projekta.	Poslodavci iz javnog, privatnog i nevladinog sektora

			Realizacija TEMPUS projekta	Nastavak saradnje sa UCG, Univerzitetom Mediteran, Ekonomskim fakultetom Podgorica, potpisivanje novih sporazuma o saradnji. 1. Učestvovanje u konzorcijumu projekta TEMPUS Dellco koje koordinira Univerzitet Crne Gore. 2. Uspostavljanje konzocijuma za novi TEMPUS projekat DEVCORE koji koordinira Univerzitet Mediteran 3. Učestvovanje u projektu TEMPUS ECESM koji koordinira Univerzitet Mediteran PKCG je u saradnji sa UCG organizovala konferenciju kojom je obilježen završetak projekta čija je realizacija započela u oktobru 2010. godine, i u okviru kojeg je urađen strateški dokument za cjeloživotno učenje na UCG, izgrađeni kapaciteti za izradu kurseva cjeloživotnog učenja, i promovisano cjeloživotno učenje u akademskoj i široj zajednici. U okviru projekta urađena su i dva pilot modula za cjeloživotno učenje, koji u skoroj budućnosti treba da budu akreditovani od strane Savjeta za visoko obrazovanje, čime će se stvoriti uslovi za početak	Izveštaj PKCG	Nastavak saradnje, potpisivanje novih sporazuma o saradnji, realizacija projekata	PKCG	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	Unaprijeđeno i institucionalizovano partnerstvo privatnog sektora i univerziteta	Projekat održiv, ostvarena puna saradnja partnera, budžeti komore i univerziteta	MSP, institucije

				njihove implementacije. Kao jedan od rezultata projekta osnovan je Centar za razvoj karijere na UCG, a pored toga dalje je razvijena saradnja sa ZZZCG, MP, kao ključnim partnerima Univerziteta u procesu njegovog otvaranja prema društvu, i prilagođavanja obrazovne ponude potrebama društva i privrede.									
			Formiranje Komisije/Mreže za obrazovanje UPCG sastavljene od vlasnika, direktora i HR menadžera, Nastavak saradnje sa Univerzitetom CG, Ekonomskim fakultetom, SSŠ Sergije Stanić i drugim	Nastavak saradnje sa UCG, Univerzitetom Mediteran, Ekonomskim fakultetom u Podgorici, SSŠ Sergije Stanić i drugim ustanovama formalnog obrazovanja, potpisivanje novih sporazuma o saradnji.	Izvještaj UPCG, zapisnici sa sjednica, komisija, odbora	Projekat je realizovan	UPCG	Promocija	Nastavak implementacije	plan nije ostvaren samo u dijelu kreiranja Mreže za obrazovanje	Promocija saradnje na planu formalnog obrazovanja	Dugoročne aktivnosti UPCG	Formalne obrazovne ustanove, članovi UPCG

			ustanovama formalnog obrazovanja										
			Održani sastanci direktora srednjih stručnih škola i poslodavaca sa primorja na temu profesionalne prakse učenika	U okviru projekta "Podrška zapošljavanju mladih - CEE Youth" održana je radionica "Od ideje do realizacije", a u nastavku projekta održan sastanak direktora srednjih stručnih škola i poslodavaca iz sektora turizma i ugostiteljstva, uz podršku Centra za stručno obrazovanje	Izveštaj UPGG	Projekat je realizovan	UPGG	informacija, edukacija, promocija, trening	puna implementacija	u skladu sa planiranim	analiza nedostataka na tržištu rada, analiza stručne osposobljenosti mladih	Dugoročne aktivnosti UPGG	Poslodavci, članovi UPGG
Aktivnost	3.2.1.5	Promocija preduzetništva u formalnom obrazovanju	Održano regionalno takmičenje (6 škola sa sjevera Crne Gore – 50 učenika) za najbolji biznis plan za učenike koji pohađaju predmet Preduzetništvo. Promocija preduzeća za vježbu na jednom međunarodnom sajmu. Urađen film o preduzećima	Organizovano regionalno takmičenje za najbolji Biznis plan za učenike iz 6 škola sa sjeveroistoka CG. Na takmičenju učestvovalo 50 učenika.	Godišnji izvještaj CSO www.serviscentarpzv.me	Organizacija Nacionalnog takmičenja za najbolji Biznis plan za učenike srednjih stručnih škola i studente prve godine Ekonomskog fakulteta, u saradnji sa	CSOLux-Development	Promocija	Puna implementacija	Uspješno promovisano preduzetništvo u skladu sa planiranim aktivnostima.	Uspješnim učešćem učenika na takmičenju ostvaren napredak u promovisanju preduzetničkog duha u okviru obrazovnog sistema.	Redovna aktivnost u sklopu natavno g plana za predmet Preduzetništvo.	Učenici srednjih stručnih škola.

			za vježbu			Ekonomski fakultetom iz Podgorice.							
			Realizacija projekta „Prekogranično preduzetništvo mladih”. Obuka učenika 5 srednjih škola sa sjevera CG Organizacija sajma i kampa za 40 učeničkih preduzeća iz CG i Srbije	Realizovan Program kao dio IPA CBC saradnje CG-Srbija. Organizovani seminari i obuke za sticanje bazičnog znanja i iskustva u osnivanju i vođenju pravih preduzeća, uz što je manje moguće simuliranja poslovanja za učenike 10 srednjih škola u pograničnom regionu. Organizovan sajam	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP, MSP/NVO Bjelasica Komovi	Apliciranje za slične projekte na planu razvoja preduzetništva kod mladih	Direkcija za razvoj MSP	Trening	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planiranim	Unaprijeđeni uslovi za preduzetništvo učenika srednjih škola i mladih aktivnih preduzetnika u pograničnom području CG-Srbija.	Projekat je realizovan, aktivnost je održiva ukoliko obučeni mladi ljudi nastave sa implementacijom preduzetništva	Učenici srednjih škola, mladi preduzetnici
Nova Aktivnost	3.2. 1.6	Izrada Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2018	Realizovane pripreme za izradu Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2018	Obezbjedeana tehnička podrška od strane ETF za izradu Strategije u 2014. godini	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Izrada Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2018	Direkcija za razvoj MSP MP	Strateško odlučivanje	Pilot faza	Rezultat je u skladu sa planiranim	Stvoreni uslovi za nastavak cjeloživotnog preduzetničkog učenja na sistemski način	Aktivnost je održiva	Ministarstva, državni organi, škole, Univerziteti, NVO, preduzetnici
Zadatak	3.2. 2.	Jačanje programa obuke i treninga											

Aktivnost	3.2.2.1	Razvoj mreže organizatora preduzetničkog osposobljavanja odraslih u svim opštinama u Crnoj Gori	Osnivanje preduzetničkih centara u 3 srednje stručne škole odnosno 3 opštine na sjeveru CG Obuka 5 trenera iz oblasti preduzetništva za odrasle	Osnovani preduzetnički centri u 3 srednje stručne škole na sjeveru CG i to u: Mojkovcu, Bijelom Polju i Beranama. Uspostavljanje preduzetničkih centara u tri srednje stručne škole na sjevero-istoku CG, podrazumijeva uvođenje potpuno novog koncepta, jedinstvenog u CG ali i regionu. Preduzetnički centri za cilj imaju podsticanje mladih i nezaposlenih ljudi da kroz određene oblike obrazovanja steknu preduzetnička znanja i vještine koje će im omogućiti da pokrenu ili unaprijede sopstveni biznis, što će uticati na poboljšanje društveno-ekonomske situacije u lokalnoj i regionalnoj zajednici, na razvoj i promociju škole kao centralne institucije za obrazovanje i usavršavanje. Uloga centara je takođe zamišljena kao jedne vrste savjetodavne službe i promotera saradnje između škole i privrede.	Godišnji izvještaj CSO	Obuka koordinatora i nastavnika koji će upravljati preduzetničkim centrima i obuka nezaposlenih lica.	CSO Projekat MNE/011 - Lux Development	Unaprijednje poslovnog ambijenta	Pilot faza	U skladu sa planiranim	Unaprijednje razvoj preduzetništva u neformalnom obrazovanju	Aktivnost se održava u skladu sa obezbiježenim sredstvima	Učenici završnih godina, nezaposleni, osobe sa invaliditetom, preduzetnici

Aktivnost	3.2.2.2	Uspostavljanje sistema za sprovođenje analize potreba za obukom u MSP	Realizovan Anketa poslodavaca	U toku je realizacija ankete sa obuhvatom od 1.000 preduzeća u 22 crnogorske opštine. Realizacija je otpočela u decembru 2013. godine - pripremljen je upitnik, definisan uzorak, angažovani anketari i u toku je anketiranje poslodavaca. U prvom kvartalu 2014. godine je planirana obrada i analiza dobijenih podataka.	Brošura "Anketa poslodavaca 2013/2014"	Realizacija ankete sa obuhvatom 1000 preduzeća u 22 crnogorske opštine.	ZZZCG	Unaprijeđene poslovne ambijenta	Faza izvođenja	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim jer je uzorak reprezentativan.	Povećan obuhvat informacija raspoloživih za MSP sektor, unaprijeđen i institucionalizovan dijalog privatnog i javnog sektora, povećan broj pruženih informacija o potrebama preduzeća, povećana mogućnost prilagođavanja mjera APZ potrebama preduzeća.	Projekat nije uspostavio održivu osnovu za realizaciju u narednom periodu. Njegova realizacija zavisi od sredstava koja će Budžet CG opredijeliti Zavodu za realizaciju u aktivnosti.	MSP, kreatori MSP politike
			Izrada publikacije „Analiza potreba za obukom – iskustva Zapadnog Balkana i Turske“ i upotreba rezultata istraživanja za kreiranje obuka	Sprovedena analiza potreba za obukom u MSP. Analiza je obuhvatila mikro, mala i srednja preduzeća na uzorku od 300 preduzeća. Izvještaj je publikovan i dostavljen članovima Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje	Izvještaj UPCG Publikacija	Projekat je realizovan	UPCG	Analiza, izvještaj	Puna implementacija	U skladu sa planiranim	Bolja informisanost potreba za obukom	Dugoročne aktivnosti UPCG	Poslodavci - članovi UPCG

Aktivnost	3.2.2.3	Izraditi standardni set usluga prema potrebama MSP	Izrađen standardni set usluga prema potrebama MSP	Urađeno 10 novih programa za obrazovanje odraslih	Godišnji izvještaji CSO	Nastaviće se sa aktivnostima na kreiranju sličnih programa koji će omogućiti podizanje znanja iz različitih oblasti za potrebe prekvalifikacija	CSO	Strateško odlučivanje	Planiranje	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim.	Unaprijeđeno znanje i mogućnosti za osposobljavanje odraslih lica za prequalifikaciju i povećanje mogućnosti zapošljavanja	Strategija cjeloživotnog preduzetničkog učenja 2008-2013	Nezaposleni
			Izrađen standardni set usluga prema potrebama MSP	Nastavljen program obuka za polaganje stručnog ispita za sticanje licenci za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organima. Razvoj trening programa za MSP u saradnji sa CEFTA/DIHK.	Izvještaj – pregled ponuđenog seta usluga	Nastavak aktivnosti u saradnji sa DIHK.	PKCG	Trening	Puna implementacija	Realizovana aktivnost je u potpunosti u skladu sa planiranim akcijama	Razvoj novih konsalting usluga za MSP	Projekti održivi, ostvarena puna saradnja partnera, budžet Komore, međunarodni projekti CEFTA/DIHK	Nezaposlena odrsla lica
			Unaprijeđenje web portala UPCG u skladu sa postojećim servisima/kreiranje obuka na osnovu rezultata gore pomenutih istraživanja	Web portal je ažuriran u skladu sa aktuelnim servisima	Web portal UPCG	Nastavak unaprijeđenja web portala UPCG u skladu sa postojećim servisima	UPCG	Informisanje	Nastavak implementacije	U skladu sa planiranim	Unaprijeđeno na informisano članova	Dugoročne aktivnosti i UPCG	Poslodavci - članovi UPCG

Aktivnost	3.2.2.4	Akreditacija pružaoca poslovnih usluga radi osiguranja kvaliteta	Uspostavljanje registra sertifikovanih organizacija za sisteme kvaliteta, registra sertifikacionih tijela u CG i registra konsultanata za sisteme kvaliteta	Uspostavljanje registra sertifikovanih organizacija za sisteme kvaliteta, registra sertifikacionih tijela u CG i registra konsultanata za sisteme kvaliteta nije u potpunosti završeno. Projekat koji sprovodi Odbor za kvalitet će biti završen početkom 2014. godine	Uspostavljeni registri Izvještaj PKCG	Završetak projekta uspostavljanja registara	PKCG	Konsalting usluge	Faza realizacije	Realizovane aktivnosti nijesu u potpunosti u skladu sa planiranim	U toku su aktivnosti na uspostavljanju registara	Projekat održiv, ostvarena puna saradnja partnera	Pružaoци usluga, institucije
Aktivnost	3.2.2.5	Promocija i realizacija obuka	Realizovati 7 obuka za 120 MSP Realizovano do 6 ciklusa edukacije sa učešćem 80 MSP	Organizovano 7 obuka za 92 MSP	Izvještaj ZZZCG	Nastavak realizacije obuka u 2014.	ZZZCG	Konsalting usluge	Puna implementacija	Rezultati u potpunosti ostvareni	U određenoj mjeri povećan obuhvat savjetodavne ponude i informacija raspoloživih za sektor MSP	Projekat nije uspostavio održivu osnovu za realizaciju u narednom periodu. Njegova realizacija zavisi od sredstava koja će Budžet CG opredijeliti Zavodu za realizaciju aktivnosti.	Obuka je namijenjena pravnim licima stvarnim i potencijalnim korisnicima kredita iz Inoviranog programa samozapošljavanja

			Realizovano do 6 ciklusa edukacije sa učešćem 80 MSP	Organizovano 7 obuka za 120 MSP na teme: žensko preduzetništvo, društvena odgovornost, uvođenje standarda, preduzetništvo kao ključna kompetencija, mentoring, turizam i poljoprivreda	Izveštaj Direkcije za razvoj	Nastavak seminara na različite teme	Direkcija za razvoj MSP	Obuka, trening, savjetovanje	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planom za 2013	Unaprijeđeno znanje MSP u više oblasti neophodnih za poslovanje	Održivo, ali broj obuka i treninga zavisi od finansijskih sredstava za sljedeću godinu	MSP, potencijalni preduzetnici

[illegible]

obaveze privrednih subjekata i nadzor na tržištu", seminari: „Zaštita na radu – regulativa EU koja se odnosi na buku, vibracije i rad sa ekranima“, „Vještine prezentacije i javnog nastupa“, „Upravljanje vremenom“, „Fondovi i programi EU za privredna društva u Crnoj Gori“, „Značaj pravila kontrole državne pomoći za učesnike na tržištu“, „Distribucija i marketing na inostranim tržištima“, „ZASTITE I ZDRAVLJA NA RADU“, „Pružanje zaštite i zdravlja na radu“, „Kako poslovati sa Njemačkom“. Okrugli stolovi: „Povezivanje obrazovanja i privrede“, „Energetska efikasnost u zgradama“, „Akreditacija, Direktive novog pristupa, ovlašćenja“, „Infrastruktura u funkciji privrednog razvoja“, „Okrugli sto o Zakonu o hemikalijama“, „Izazovi u implementaciji EU propisa u oblasti životne sredine“, „Sistem multilateralnih kompenzacija“, „Primjena Zakona o javnim nabavkama“, „Izazovi u implementaciji EU propisa u oblasti životne sredine“, „Usklađivanje prava privrednih društava sa pravnom tekovinom Evropske unije“, „Crna Gora na putu Euroatlantskih integracija“, „Korupcija nije opcija“, „Propisi iz oblasti emisija koje potiču iz skladištenih

				i distribucije tečnih goriva“, „Iskustva Hrvatske u pregovaračkom procesu sa EU“, „Izveštaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Strategije sa planom razvoja šuma i šumarstva – radionica za centralnu regiju“, „Preduzetničko učenje u sistemu obrazovanja“, „Regulatorni okvir u oblasti energetske efikasnosti zgrada“; Konferencije: „Razvoj koncepta cjeloživotnog učenja na Univerzitetu Crne Gore – Dellco“, „Siva ekonomija (Neformalna) kao destimulativni faktor razvoja u CEFTA regionu – mjere, metodi prevencije i primjeri dobre prakse“, „Regionalna trgovinska logistika-standardi EU kada su u pitanju sanitarna, fitosanitarna i veterinarska kontrola u trgovini“, „Značaj visokog obrazovanja i obrazovanja odraslih za razvoj cjeloživotnog obrazovanja u Crnoj Gori“, „Ekonomija Crne Gore 2013 – Saradnjom do prosperiteta“								
		Realizacija minimum 15 seminara i treninga uz prateće medijske kampanje	Više od 15 seminara, obuka i treninga je realizovano	Izveštaji UPCG, Web portal UPCG	Realizacij a minimum 15 seminara i treninga uz prateće medijske kampanje	UPCG	Edukacija, Trening	Implementa cija	u skladu sa planirani m	Unaprijeđ eno znanje i informisano st članova	Dugoroč ne aktivnost i UPCG	Poslodavci - članovi UPCG

			Realizacija 1 seminar na temu Energetske Efikasnosti	Seminar zbog organizacionih promjena nije realizovan	BAS Menadžment Informacioni Sistem (izvještaji o seminarima)	2 treninga - e-Marketing za žene u biznisu i za sektor turizma - edukacija hotelijera	EBRD BAS Crna Gora	Edukacija/trening	Faza izvodljivosti	n/a	n/a	Plan je da se svake godine organizuju po nekoliko treninga/seminara i sl. u zavisnosti od potreba	Preduzeća/konsultanti/stakeholder-i

Aktivnost	3.2.2.6	Implementacija Nacionalnog okvira kvalifikacija	Započete aktivnosti na kreiranu metodologije za definisanje ishoda učenja za sve studijske programe	U školskoj 2013/2014. godini počela je primjena modularizovanih i kreditno vrednovanih obrazovnih programa turistički tehničar i poljoprivredni tehničar, baziranih na ishodima učenja. MP je, u saradnji sa Savjetom za kvalifikacije, formiralo međuresorsku radnu grupu koja je pripremila nacrt Izvještaja o referenciranju NOK sa EOK. Dodijeljene su licence za ispitivače u postupku provjere radi sticanja nacionalne stručne kvalifikacije za 41 ispitivača čime je počela primjena Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama. Sproveden je postupak provjere znanja za dvije stručne kvalifikacije iz oblasti željezničkog saobraćaja. Dodijeljivanjem ovih licenci počela je primjena Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama.	Izvještaj MP	Nastavak primjena modularizovanih i kreditno vrednovanih obrazovnih programa i dodjeljivanje licenci	MP	Strateško planiranje	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planom	Započela primjena Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama, vrednovanje obrazovnih programa i licenciranje	Aktivnost je održiva jer podrazu mijeva dalje usklađivanje NOK sa EOK i dalje vrednovanje programa i licenciranje.	Učenici, ispitivači, odrasli

						kvalifikaci ja i u drugim sektorima (inženjers tvo, medicina, građevina).							
			Definisano 10 ispitnih kataloga za programe obrazovanja odraslih	Nacionalni savjet za obrazovanje usvojio 10 ispitnih kataloga za stručne kvalifikacije	Godišnji izvještaj CSO	Izrada novih 20 ispitnih kataloga za programe obrazova nja odraslih	CSO		Puna implementac ija	Ostvareni rezultati u skladu sa planirani m	Povećan broj lica sa stečenom stručnom kvalifikacijo m	Redovna aktivnost	Odrasla lica

Nova Aktivnost	3.2.2.7	Uvođenje mentoringa za mala i srednja preduzeća	Potpisan Ugovor o saradnji na mentoringu sa Japanskom Agencijom za međunarodni razvoj JICA. Započet projekat	Potpisan Memorandum o realizaciji projekta "Uspostavljanje i promocija mentoring sistema u MSP u Crnoj Gori" sa JICA. 2013. Održan je prvi sastanak Zajedničkog Koordinacionog odbora u okviru kojeg je predstavljen operativni plan za tri godine realizacije projektnih aktivnosti. Urađene su procedure realizacije kao i materijal za obuku mentora	Izveštaj Direkcija za razvoj MSP	Za 2014. godinu se planira obuka mentora kao i direktan rad sa preduzećima na rješavanju problema u poslovanju	Direkcija za razvoj MSP	Obuka, trening, savjetovanje	Pilot faza	Rezultat je u skladu sa planiranim	Proširen je model pružanja usluga MSP - mentoringa u formatu neposrednog rada sa preduzećima, rješavanja problema i planiranja	Projekat traje 3 godine, a održivost zavisi od srestava Budžeta za njegovu realizaciju	MSP, potencijalni mentori
Operativni cilj	3.3.	Jačanje inovativnosti MSP											
Zadatak	3.3.1.	Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u MSP											
Aktivnost	3.3.1.3	Javna kampanja podizanja svijesti o istraživanju i inovacijama u MSP	Realizovane promotivne aktivnosti u okviru manifestacije "Otvoreni dani nauke"	Promotivna kampanja u okviru manifestacije "Otvoreni dani nauke" i tokom Konkursa za centar uspješnosti i konkursa za grantove i radionica namijenjenim potencijalnim aplikantima	Promotivni materijal; medijski izvještaji	Nastavak promotivnih aktivnosti	MN	Informisanje i trening	Puna implementacija	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	Pojačana svjesnost MSP o istraživanju i inovacijama, obezbijede na sredstva za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti	Zavisno od raspoloživosti budžetskih sredstava	MSP, istraživačka zajednica

Aktivnost	3.3.1.4	Urediti statističko praćenje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u MSP	Obezbijedjeni podaci o stanju, strukturi i razvoju naučnih organizacija, kretanju naučnih radnika, naučnim radovima i činionicima koji na njih utiču, odnosno dobijanje podataka o naučnom potencijalu CG	Formirana međuresorna Radna grupa za preispitivanje metodologije statistike u nauci koja je pripremila Izvještaj i dostavila ga MN početkom decembra	Izvještaj Radne grupe	Unapređenje sistema statističkog praćenja kroz sprovođenje preporuka iz Izvještaja	MONSTAT MN	Informisanje i trening	Planiranje	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	Identifikovani problemi i date preporuke za njihovo prevazilaženje	Zavisno od uključenosti ključnih aktera i ljudskih resursa	Monstat, PU MN, MF, MSP, istraživačke zajednice
Aktivnost	3.3.1.5	Stimulisanje učešća MSP u međunarodnim programima za istraživanje i inovacije (FP7/FP8/CIP/EUREKA)	Povećana informisanost MSP o mogućnostim učešća u EU programima istraživanja i inovacija	U okviru manifestacije Otvoreni dani nauke promovisani međunarodni programi Imenovane kontakt osobe (NCP) za HORIZON 2020	Konkurs MN IzvještajMN	Organizacija Regionalne konferencije posvećene učešću u Horizon 2020 nastavak promotivnih aktivnosti	MN	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	MSP upoznate u velikoj mjeri sa instrumentima stimulacije učešća u međunarodnim programima za istraživanje i inovacije	Zavisno od raspoloživosti budžetskih sredstava	MSP
Nova Aktivnost	3.3.1.6	Istraživanje "Smrtnost preduzeća"	Realizovano Istraživanje, evidentirani uzroci smrtnosti i date preporuke	Realizovano je istraživanje "Smrtnost preduzeća" na uzorku od 135 preduzeća, identifikovani interni i eksterni uzroci date preporuke	Izvještaj Direkcije za razvoj MSP	Promocija	Direkcija za razvoj MSP	Istraživačka aktivnost	Pilot projekat	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	Unaprijeđeno informisanost o uzrocima za gašenje MSP preduzeća	Projekat će poslužiti kao osnova za dalja istraživanja i preporuke	MSP
Zadatak	3.3.2.	Jačanje veza MSP sa univerzitetima i centrima izvrsnosti											

Aktivnost	3.3.2.5.	Obuka MSP i istraživačkih ustanova o načinima ugovaranja razvoja novih proizvoda i usluga	Realizovane 2 obuke MSP i istraživačkih ustanova u cilju sticanja znanja radi učešća u EUREKA projektima	Nije bilo ovog tipa obuka u 2013.godini	Izveštaj MN	Organizacija promotivnih aktivnosti	MN	Informisanje i trening	Planiranje	Rezultati nijesu ostvareni u skladu sa planom	/	/	
Aktivnost	3.3.2.7	Uspostavljanje centara uspješnosti	Realizacija projekta »Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore«, INVO Pripremne aktivnosti za uspostavljanje Centra uspješnosti i dodjelu istraživačkih grantova, izrada Studije o nedostajućim znanjima i vještinama istraživača Dodjela istraživačkih grantova Studija o dijaspori i Konferencija naučnika iz CG i dijaspore	Raspisan Konkurs za uspostavljanje prvog Centra uspješnosti u CG 10 prijavljenih projekata, faza evaluacije u toku Raspisan Konkurs za dodjelu kolaborativnih istraživačkih grantova zatvaranje Konkursa 17. decembra nakon čega slijedi faza evaluacije Studija o načnoj dijaspori - realizacija pomjerena za 2014. god	IzveštajMN Konkurs CoE http://www.mna.gov.me/ministarstvo/127708/Raspisan-Konkurs-za-uspostavljanje-prvog-Centra-uspjesnosti-u-Crnoj-Gori.html Konkurs za grantove http://www.mna.gov.me/rubrike/konkursi/132054/KONKURS-ZA-DOSTAVLJANJE-PRIJAVA-PRIJEDLOGA-ZA-PROJEKTE-ISTRAZIVANJA-I-RAZVOJA.html	Pregovori sa prvorangiranim kandidatima za CoE, potpisivanje i početak implementacije projekta Pregovori sa pozitivno ocijenjenim kandidatima za dodjelu grantova, potpisivanje i početak implementacije projekata Obuke timova koji će implementirati projekte	MN	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	Uspostavljen na kancelarija i projektni tim Povećan nivo znanja o potrebi za uspostavljanje centara uspješnosti i njihove koristi za MSP	Održiv na osnovu kredita Svjetske banke	Istraživačka zajednica i inovativne kompanije u CG

Aktivnost	3.3. 2.8	Uključivanje Crne Gore u EUREKA program	Finansijsko učešće Crne Gore u EUREKA programu Finansiranje EUREKA projekata	CG uključena u Eureka od 2012. god. U toku realizacija dva projekta u kojim učestvuju 2 kompanije iz CG : Plantaže i MG Soft. Njihovo učešće sufinansirano od strane MN	Izveštaj MN	Nastavak realizacije projekata Nastavak promotivnih aktivnosti	MN	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati u skladu sa planom	CG postala članica EUREKA inicijative, promovisan program i potencijali učešća MSP u njemu. 2 MSP u mogućnosti da koriste benefite programa	Obezbijeđena budžetom	Istraživačka zajednica i inovativne kompanije u CG
Zadatak	3.3. 3.	Jačanje primjene Infomaciono- komunikacionih tehnologija											
Aktivnost	3.3. 3.1	Podsticati MSP da koriste informaciono komunikacione tehnologije	Povećan nivo korišćenja ICT od strane MSP	Povećan nivo korišćenja ICT od strane MSP	Akcionni plan MIDT	Nastavak aktivnosti	MIDT	Strateško odlučivanje	Puna implementacija	Djelimično ostvaren	Pojačana je svjestnost MSP i građana o potrebi korišćenja ICT; povećanje digitalne pismenosti	Budžet MIDT	Svi građani i MSP

			Povećati broj servisa: -broj elektronskih usluga -broj obučenih službenika za korišćenje portala E-uprave -broj informativnih usluga -kontinuirano informativno obavještavanje na portalu e-uprave po pitanju Programa stručnog osposobljavanja -obezbjediti praćenje potpisanih ugovora, pristiglih izvještaja i	Broj servisa na e-portalu sa 23 povećan na 58, omogućeno je elektronsko podnošenje zahtjeva za registraciju privrednih subjekata. U izvještajnom periodu je obučen niz službenika, zavisno od institucije koja postavlja elektronsku uslugu na portal. Ovo je kontinuirana djelatnost. Program stručnog osposobljavanja u potpunosti realizovan preko portala eUprave, uključujući redovno izvještavanje o projektu. Razvijen sistem za praćenje potpisanih ugovora, pristiglih izvještaja i isplata korisnika PSO, kao i ankete kako poslodavaca, tako i korisnika. Postavljanje javnih rasprava na portalu	Izvještaj MIDT	Planirano je da se broj usluga poveća na 100, u saradnji sa resornim institucijama. Program stručnog osposobljavanja će se i u ovoj godini realizovati preko portala eUprave. Planirano je da se broj javnih rasprava poveća.	MIDT	Implementacija projekta	Djelimična implementacija	Djelimično ostvaren	Povećan broj korisnika servisa	Garantni rok i održivost sistema na period od 10 godina	Svi građani i MSP

[illegible]

Aktivnost	3.3.3.2	Razvoj e-Government portala	Razviti elektronske usluge u saradnji sa PU sa ciljem olakšanja poslovanja za MPS (povećati broj postojećih servisa sa orijentacijom prema MPS) Povećanje broja servisa koji zahtijevaju plaćanje s orijentacijom na servise za MPS Unaprijediti saradnju između države i privatnog sektora: kroz naredni program stručnog osposobljavanja obezbjediti da se procentualno poveća broj korisnika za privatni sektor.	Trenutno se na portalu nalazi 7 usluga koje pruža Poreska uprava. Program stručnog osposobljavanja u 2013. godini je fokus stavio na privatni sektor.		U planu je povećanje ovog broja sa kompleksnijim uslugama. PSO će se definisati u toku naredne godine, nakon početka novog ciklusa i na osnovu anketa koje će se sprovoditi u toku godine.	MIDT PU	Implementacija projekta	Djelimična implementacija	Djelimično ostvaren	Povećan broj korisnika servisa	Garantni rok i održivost sistema na period od 10 godina	Svi građani i MSP
Operativni cilj	3.4.	Podsticanje konkurentnosti i izvoza MSP											
Zadatak	3.4.1.	Dalji razvoj usluga u okviru Tržišno Informativnog Servisa za izвозno orjentisana preduzeća											

Aktivnost	3.4.1.1	Primanje i obrada zahtjeva za tržišnim informacijama	Obraðeno do 50 zahtjeva za informacijama	Primljeno i obrađeno 55 informacija o inostranim tržištima	Izveštaj Direkcija za razvoj MSP	Pružanje informacija o tržištima	Direkcija za razvoj MSP	Informisanje	Planiranje	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	Unaprijedeno nivo informisanosti preduzeća o izvoznim tržištima	Održivost zavisi od budžetskih sredstava za kupovinu baza podataka	Izvozno orjentisana MSP
Aktivnost	3.4.1.3	Izrada studija istraživanja ciljanih tržišta na osnovu raspoloživih informacija iz baza podataka	Izrađene najmanje 3 studije istraživanja tržišta	Izrađene 3 studije istraživanja tržišta za prehrambenu industriju. Studije su izrađene za tržišta: Srbije, Bosne i Hercegovine i Kosova	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP Studije istraživanja tržišta	Izrada najmanje dvije studije istraživanja tržišta	Direkcija za razvoj MSP	Informisanje	Planiranje	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	Unaprijedeno nivo informisanosti preduzeća o izvoznim tržištima	Održivost zavisi od budžetskih sredstava za kupovinu baza podataka	Izvozno orjentisana MSP
Aktivnost	3.4.1.4	Kreiranje web portala/direktorijuma izvoznika	Ažurirana elektronska baza podataka izvoznika	Kreirana je elektronska baza podataka po djelatnostima i proizvodima koja se redovno ažurira.	Elektronska baza izvoznika	Povezivanje baze sa Web portalom zavisi od budžetskih sredstava	Direkcija za razvoj MSP	Informisanje	Planiranje	Ostvareni rezultat ima određena odstupanja od planiranog, zbog tehničke nemogućnosti uvezivanja web sajta sa postojećom bazom.	Unaprijedeno nivo informisanosti o postojećim MSP izvoznicima.	Održivost zavisi od budžetskih sredstava za kreiranje web portala	Izvozno orjentisana MSP
Zadatak	3.4.2.	Izrada Izvozno - razvojnog programa za određena ciljna tržišta											

Aktivnost	3.4.2.1	Istraživanje o ciljnim tržištima, uslovima, partnerima, institucijama, distributerima	Izrađen 1 izvozno-razvojni program za ciljano tržište	Pripremljen projekat Izvozno razvojni program za tržište Ruske Federacije i pripremljena studija za sektor prehrambene industrije za ciljano tržište.	Izveštaj Direkcije za razvojMSP Izvozno-razvojni program	Predstavlj anje sudije istraživanj a tržišta Rusije i organizov anje poslovnih susreta	Direkcija za razvoj MSP	Edukacija Promocija	Planiranje	Rezultat je dijelom u skladu sa planiranim zbog nedostatka budžetskih sredstava	Povećana informisanost preduzeća o mogućnostima izlaska na rusko tržište	Održivos t zavisi od budžetsk ih sredstava za organizo vanje promotiv nog događaj a na ciljnom tržištu	Izvozno orjentisana MSP
			Uradjeno 15 istraživanja tržišta	PKCG izradila 15 studija istraživanja tržišta (Albanija, Italija, Argentina, Poljska, BiH, Tajland, Jordan, Hrvatska, Austrija, Madjarska, Kosovo, Njemačka, Slovačka, Srbija, Turska)	Istraživanja Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti	PKCG	Informisanj e	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati su približni planiranim	Podignut je nivo informisanosti MSP koji omogućuje poboljšanje nastupa i plasmana domaćih preduzeća na ciljanim inostranim tržištima	Obezbiđe na održivost , budžet Komore	MSP
			Redovno ažuriranje CEFTA portala na tromjesečnom nivou	Od 01.01.2013. CEFTA zemlje potpisnice preuzele su održavanje CEFTA Trade Portala. Ovaj Portal pruža relevantne informacije o legislativi koja se odnosi na trgovinu u Regionu.	Izveštaj CEFTA Sekretarijata	30. oktobra izvršeno je poslednje ažuriranje Portala. U toku je prikupljanje ažuriranih informacija a čiji je krajnji rok za postavljanje na Portal 19. januar 2014. godine.	ME	Olakšavanj e trgovine kroz pristup relevantnim informacijama.	Redovno ažuriranje Portala.	Realizovane aktivnosti u skladu sa planiranim.	Obezbeđivanj e infrastrukture koja omogućava unaprijeđenj e poslovnog ambijenta kroz pristup informacijama relevantnim za efikasnu implementaciju regionalne trgovine.	Memorandum o razumijevanju između CEFTA zemalja određuje obaveze i rokove za ažuriranje Portala u budućnosti, za svaku zemlju potpisnicu.	Privredni subjekti i privatni sektor u Crnoj Gori.

Aktivnost	3.4.2.2	Organizovane promotivne aktivnosti na bazi reciprociteta kao što su poslovni susreti, učešće na sajmovima, misije prodaje, itd.	Organizacija 2 poslovna susreta u zemlji	Organizovana 2 poslovna susreta u zemlji	Izveštaj MBA	Organizovana 2 poslovna susreta na bazi reciprociteta	MBA	Pomocija	Puna implementacija	Uspješno održana 2 poslova susreta u skladu sa planom	Uspostavljanje saradnje između privrednika	Postignuta održivost	Privatni sektor
Zadatak	3.4.3.	Nastavak aktivnosti na organizaciji specijalizovanih sajmova, poslovnih susreta, trgovinskih misija											
Aktivnost	3.4.3.1	Organizacija nacionalnih štandova u zemljama regiona i zemljama EU	Organizovan 1 nacionalni štand-rusko tržište	Nije organizovan nastup crnogorskih proizvođača na nacionalnom štandu	Izveštaj Direkcija za razvoj MSP, promotivni materijal	Organizovanje sajamskog nastupa u saradnji sa MIP-om i Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja	Direkcija za razvoj MSP	Promocija	Planiranje	Rezultat nije u skladu sa planiranim zbog nedostatka budžetskih sredstava	Povećana informisanost preduzeća o mogućnosti izlaska na rusko tržište	Održivost zavisi od budžetskih sredstava za organizovanje promotivnog događaja na ciljnom tržištu	Izvozno orijentisana MSP
			Organizovan 3 nacionalna štandana sajmovima 30 MSP i obezbijeno prisustvo 100 MSP na 10 sajmova.	Organizovana 2 nacionalna štanda (12 učesnika): Sajam poljoprivrede u Prištini, održan od 2. do 5. oktobra, Mostarski sajam od 9–16. aprila. Obezbijeno prisustvo 35 MSP na 6 sajmova u inostranstvu.	Štand Promotivni materijal Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti	PKCG	Promocija	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati su u skladu sa očekivanim.	Poboljšanje plasmana domaćih preduzeća na inostranim tržištima	Održivo, iz budžeta PKCG	MSP

Aktivnost	3.4. 3.2	Organizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu	Organizovanje najmanje 1 poslovnog susreta	Organizovan 1 poslovni susret između crnogorskih i italijanskih preduzetnika na kojima je učestvovalo ukupno 25 preduzeća iz djelatnosti: drvoprerađivačka, oprema za catering, wellness, projektovanje i inženjering i građevinarstvo. Na 80. Međunarodnom sajmu u Novom Sadu organizovani su međunarodni poslovni susreti-AgroB2B@NSFair na kojima je učestvovalo 4 MSP iz CG	Izvještaj Direkcije za razvoj MSP	Nastavak aktivnosti	Direkcija za razvoj MSP	Promocija	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati su iznad planiranih	Uspostavljen odnos saradnje između privrednika	Održivost zavisi od budžetskih sredstava	MSP
			Organizovati minimum 2 poslovna susreta u zemlji i minimum 2 poslovna susreta u inostranstvu	Održan sastanak sa privrednicima Makedonije (CERM) i Savjetom stranih investitora. U inostranstvu održani poslovni susreti sa poslodavačkom organizacijom "Poslodavci Poljske" i Međunarodnim Kongresom industrijalaca i preduzetnika sa sjedištem u Moskvi	Izvještaj UPCG, Press clipping	Organizovati minimum 2 poslovna susreta u zemlji i minimum 2 poslovna susreta u inostranstvu	UPCG	Promocija	Puna implementacija	U skladu sa planiranim	Unaprijediti saradnju između privrednika	Dugoročna aktivnost i UPCG	Poslodavci - članovi UPCG

			Organizovan o 10 poslovnih foruma sa 300 učesnika	Organizovano 15 poslovnih foruma sa 750 učesnika: Tokom 2013. godine održano je 15 forum, i to sa predstavnicima sljedećih zemalja: Albanija, Italija (regija Abruco) – dva puta, Argentina, Kosovo, Bosna i Hercegovina, Mađarska –dva puta, Slovenija, Tajland, Turska, Poljska, Jordan, Njemačka i Slovačka.

Izvještaj PKCG

Nastavak aktivnosti	PKCG	Promocija	Završetak aktivnosti/na stavak kroz novu aktivnost	Rezultati za broj poslovnih forum, i broj učesnika su iznad planiranih za 50%	Poboljšane veze domaćih preduzeća sa inostranim kompanija ma	Održivo, iz budžeta PKCG	MSP

Aktivnost	3.4.3.3	Izrada promotivnih materijala za odabrane sektore	Odštampano 500 brošura	Uradjena je nova brošura o Direkciji (1.000kom), kao i poslovni vodič sa kontaktima 274 crnogorska preduzeća (1.000 kom). Odštampana 500 Newsletera i 1.000 lifleta, Dizajnirana su dva web sajta, Direkcije www.nasme.me, i EIICM www.euroinfo.me, sa ažuriranim aktuelnostima, projektima, mogućnostima direktne pretrage baze inostranih partnera, kalendarom aktuelnih događaja, konferencija i sajamskih manifestacija u zemlji i inostranstvu.	www.nasme.me www.euroinfo.me Promotivni materijal	Izrada novog promotivnog materijala i ažuriranje web sajtova	Direkcija za razvoj MSP	Promocija	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Rezultat je iznad planiranog	Uaprijeđena promocija sektora MSP i usluge koju su im na raspolaganju	Zavisno od finansijskih sredstava	MSP
			Odštampan i distribuiran Biznis direktorijum 2012/13	Odštampan i distribuiran Biznis direktorijum 2012/13	Direktorijum	Štampa Biznis Direktorijum 1.000 primjeraka	MBA	Promocija	Puna implementacija	Uspješno završena aktivnost u skladu sa planom	Direktorijum odštampan i distribuiran na različite adrese kao jedina publikacije te vrste	Projekat direktorijum je održiv	Biznisi, strani investitori, međunarodne organizacije

			Odštampan i distribuiran Kontakt info 2013.	Pripremljen za štampu Kontakt info 2013.	Kontakt info	Štampa će se Kontakt info 1.000 primjeraka	MBA	Informisanje	Puna implementacija	Uspješno završena aktivnost	Kontakt info pripremljen za štampu i biće distribuiran na različite adrese kao jedina publikacije vrste čime će povećati informisanost	Projekat Kontakt info je održiv	Biznisi, strani investitori, međunarodne organizacije, Vlada, Opštine
			Uradjene 3 sektorske analize	Odštampan i distribuiran promotivni materijal "Dobro iz Crne Gore 2012 - Najbolje od najboljih"	Sektorska analiza	Nastavak aktivnosti	PKCG	Promocija	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati su djelimično u skladu sa planiranim	Povećan obuhvat informacija raspoloživih za MSP sektor	Održivo, iz budžeta PKCG	MSP

				UPCG je u okviru EU projekta "Društveno odgovorno poslovanje za sve" ("DOP za sve") čiji je implementator u Crnoj Gori, publikovala istoimeni propagandni materijal (flajeri, poster). Osim informisanja o projektnim aktivnostima, UPCG je ovaj materijal koristila kao dodatni instrument za promociju društveno-odgovornog pristupa poslovanju. Takođe, UPCG je u sklopu projekta "Podrška zapošljavanju mladih u zemljama JCE" distribuirala propagandni materijal koji je imao za cilj podizanje svijesti o potrebi većeg zapošljavanja mladih, kao i veće povezanosti obrazovnog sistema i tržišta rada.	Promotivni materijal	U okviru projekta "Start up trening" UPCG će kreirati posebne edukativne programe koji će se nuditi privrednicima kao dodatan vid neformalnog obrazovanja	UPCG	Promocija Informisanje	Puna implementacija	Rezultat u skladu sa planiranim	Unaprijede na informisanost o DOP	Projekat je održiv i nastavlja se realizacijom drugih aktivnosti	MSP, mladi, šira javnost

Nova Aktivnost	3.4. 3.5.	Obogaćivanje turističke ponude koja ima uticaj na razvoj i rast MSP sektora	Realizacija projekta „Panoramski putevi“- Uređenje odmorišta- Postavljanje signalizacije i druge potrebne infrastrukture Izrada projekta „Razvoj staza za hodaње na krpļjama“Realizacija projekta "Planinarenje i Biciklizam- Postavljanje i uređenje signalizacije na dužini od 100 km staza	Urađene su promotivne mape , za svaku rutu pojedinačno i jedna na kojoj su prikazane sve 4 rute. U toku je tender za postavljanje signalizacij na panoramskoj ruti "Krug oko korita". Takođe, definisane su lokacije za postavljanje odmorišta na istoj ruti .	Izveštaj MORiT	Postavljanje signalizacije na ruti Krug oko Korita". Takođe, za sljedeću turističku sezonu planirano je da se, u saradnji sa MK, pripremi audio vodič za Muzej Marka Miljanovana Medunu, jednu od najvećih kulturnih atrakcija u CG	MORiT, Ministarstvo kulture i NTO	Unapređenje turističke ponude	Puna implementacija	Planirane aktivnosti su najvećim dijelom realizovane I odvijaju se planiranom dinamikom.	Stvoreni uslovi za povezivanje turističke ponude Primorja i Sjevera panoramskim putevima i podsticanje rasta turističkog prometa u oblastima koje imaju izuzetan potencijal koji još uvijek nije valorizovan , posebno u nacionalnim parkovima. Ostvarene koristi za lokalnu turističku privredu i mogućnosti za zapošljavanje lokalnog stanovništva	Projekat je uspostavljen na održivoj osnovi	Lokalna turistička privreda, lokalno stanovništvo (motociklisti I ljubitelji, korisnici mobilnih kuća, itd)

				Odabrane su rute za hodaње na krpljama u svim opštinama na Sjeveru CG i Nikšiću (ukupno 12) i obuhvaćene najmanje 3 staze u dužini od oko 35 km. Staze su prikazane na mapi. Urađjen je visinski profil za svaku stazu. Za laku i srednje tešku stazu, napravljen je plan signalizacije. Projektom je urađen detaljan opis staza sa fotografijama kvaliteta 4 MB.	Izvještaj MORIT	Plan je da se za narednu zimsku sezonu postavi signalizacija na odabranim stazama i uradi promotivni materijal u zavisnosti od raspoloživih sredstava. Takođe, u pravcu daljeg razvoja proizvoda i obogaćivanja ponude tokom zimskih mjeseci pripremljen je i opštinama upućen upitnik o uslugama, atrakcijama, manifestacijama i sl.	MORIT	Unapredjenje turističke ponude	Pilot faza	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim.	Stvoreni uslovi za valorizaciju planinskog i kontinentalnog dijela CG kroz kreiranje nove turističke ponude. Efekti su pozitivni za lokalnu privredu i stanovništvo	Projekat je uspostavljen na održivoj osnovi	Lokalna turistička privreda i stanovništvo (mladi planinari, ljubitelji prirode, avanturisti, itd)

				U okviru projekta "Planinarenje i biciklizam", postavljena je signalizacija na dužini od 100 km, u opštini Rozaje.	Izveštaj MORiT	Redovno održavanje staza i postavljanje nove signalizacije na rutama iz Nacionalne mreže staza.	MORiT, PSCG, BSCG	Unapredjenje turističke ponude	Puna implementacija	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim.	Unaprijeđena i diverzifikovana turistička ponuda u cilju produženja turističke sezone i pozitivnih efekata za lokalnu turističku ponudu	Projekat je uspostavljen na održivoj osnovi	Lokalna turistička privreda, planinari, biciklisti ljubitelji prirode
Zadatak	3.4.4.	Edukacija izvoznika											
Aktivnost	3.4.4.1	Organizovane specijalizovanih trening programa u oblasti izvoznog poslovanja	Organizacija do 4 obuke za izvozno orijentisana preduzeća	Organizovana 1 obuka na temu "Važnost uvođenja standarda za MSP" u okviru kampanje "Podizanje svijesti o značaju standardizacije"	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Organizovanje 3 ciklusa dvodnevni seminara na temu standardizacije	Direkcija za razvoj MSP	Edukacija Promocija	Završetak aktivnosti/nastavak kroz novu aktivnost	Ostvareni rezultati nisu u skladu sa planiranim zbog nedostatka budžetskih sredstava	Povećana informisanost preduzeća o standardima kvaliteta	Zavisno od raspoloživosti budžetskih sredstava	MSP
Zadatak	3.4.5.	Jačanje konkurentnosti MSP											
Aktivnost	3.4.5.1	Izrada Akcionog plana 2013. „Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015“ i započeta realizacija aktivnosti	Urađen Akcioni plan 2013	Izrađen Akcioni plan za 2013.god. i izrađen izveštaj o realizaciji akcionog plana	Akcioni plan 2013. Izveštaj o realizaciji Akcionog plana 2013. „Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015“	Izrada Akcionog plana za 2014.god. i izveštaja o realizaciji Akcionog plana 2014. „Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015“	Direkcija za razvoj i nadležne institucije javnog i privatnog sektora	Strateško odlučivanje	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planiranim	Definisane mjere i aktivnosti za povećanje konkurentnosti preduzeća; Ostvaren uticaj MSP u kreiranju strateških dokumenata	Stvoreni su preduslovi, dok realizacija zavisi od raspoloživosti finansijskih sredstava	MSP

Aktivnost	3.4. 5.2.	Analiza konkurentnosti JLS i realistično sagledavanje početne pozicije radi vođenja uravnotežene i dugoročno održive politike regionalnog razvoja, odnosno poboljšanja elemenata koji ograničavaju stepen razvijenosti JLS	Izračunat stepen konkurentnosti JLS kao polazne osnove za praćenje stepena konkurentnosti i osnove za podsticanje ravnomjernijeg regionalnog razvoja	Aktivnost realizovana, izračunat stepen konkurentnosti JLS	Objavljena lista stepena konkurentnosti JLS u listu CG" broj 49/13	Aktivnost realizovana u 2013. godini	ME/donatori (Norveška pomoć)	Strateško odlučivanje	Završena aktivnost	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Izračunati stepen konkurentnosti JLS je obezbijedio Dobijanje detaljnih informacija o konkurentnosti pojedinih opština, o problemima, ali i pogodnostima s kojima se stanovnici i preduzetnici tih opština susreću Indeks konkurentnosti trebao bi svim subjektima pomoći da utvrde slabosti i razvojne potencijale i da olakša praćenje i analizu uticaja novih propisa, zakona, mjera i poslovnih odluka.	Održivo	JLS, mala i srednja preduzeća, preduzetnici i građani.

Aktivnost	3.4.5.3.	Monitoring i evaluacija realizovanih mjera jačanje konkurentnosti i izvoza	Monitoring i evaluacija "Vaučerskih šema za inovativna MSP" i promotivnih aktivnosti	Urađeno istraživanje i evaluacija o efektu realizovanih podsticajnih mjera "Vaučerske šeme za inovativna MSP" i "Grant šeme za refundaciju troškova". Projekat Vaučerske šeme na svečanoj ceremoniji održanoj u Evropskom parlamentu 7. oktobra 2013.god., od strane Evropske Asocijacije projekata je dobio prvu nagradu kao najbolji završeni projekat u 2013.god.	Izveštaj Direkcije za razvoj	Nije planirano	Direkcija za razvoj MSP/OECD	Planiranje Odlučivanje	Završena aktivnost	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Rezultati istraživanja treba da posluže daljem razvoju i kreiranju novih podsticajnih mjera koje treba da doprinesu unaprijeđenju poslovnih funkcija i jačanju konkurentnosti preduzeća.	Stvoreni su preduslovi, dok realizacija zavisi od raspoloživosti finansijskih sredstava	MSP, donosioci odluka
Aktivnost	3.4.5.4	Identifikacija nedovoljno korišćenih potencijala Opština CG	Izrađeni Strateški planovi razvoja u opštinama koje to nijesu uradile u 2012. godini i analizirane mogućnosti za razvoj biznisa u opštinama.	Usvojeni Strateški planovi razvoja u još 6 opština. Uključeni predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora na osnovu metodologije koju je propisalo ME	Usvojeni Strateški planovi razvoja od strane opština.	Usvajanje Strateških planova razvoja u preostale 4 opštine. Sprovođenje usvojenih Strateških planova razvoja putem realizacije projekata koji su navedeni u SPR i planirani za vremenski okvir	Lokalne samouprave/ME	Strateško planiranje	Završna faza izrade i faza implementacije	Usvojeni strateški planovi za 17 opština, što čini ostvarenje od 81% planiranog broja. Rezultat je ispod očekivanog	Stvorena osnova za realizaciju razvojnih projekata i apliciranje za korišćenje finansijskih sredstava i iz eksternih izvora finansiranja (državni budžet, IPA fondovi, međunarodne finansijske institucije, donacije i dr.).	Za svaki od planiranih projekata se njegova održivost pojedinačno dokazuje zavisno od obezbjeđenja finansijskih sredstava koja su planirana u strateški	Stanovnici opština sa akcentom na korisnike (ciljnu grupu) koji su navedeni u pojedinačnim projektima i MSP.

						2014. god						m dokume ntima.	
	3.4. 5.5.	Definisanje i realizacija pojedinačnih projekata boljeg korišćenja nedovoljno iskorišćenih kapaciteta na lokalnom nivou (Program podsticaja razvoja biznisa otvaranjem biznis zona u CG)	Otvorene su 4 biznis zone na čijim su prostorima obezbjeđene poreske i administrativne olakšice na državnom i lokalnom nivou a u cilju povećanja broja malih i srednjih proizvodnih preduzeća i povećanja konkurentnosti i zapošljavanja.	Otvorene su 2 biznis zone u Bijelom Polju i Ulcinju na čijim su prostorima obezbjeđene poreske i administrativne olakšice na državnom i lokalnom nivou a u cilju povećanja broja malih i srednjih proizvodnih preduzeća i povećanja konkurentnosti i zapošljavanja.	Program podsticaja razvoja biznisa otvaranjem biznis zona u CG	Definisati Strategiju razvoja biznis zona i u skladu sa dogovorima sa ekpsretima iz Evropske komisije pripremiti Nacrt Zakona o biznis zonama koji bi uključio mjere Kontrole državne pomoći, kako bi se ispunili standardi koje propisuje EU	ME		Unapređenj e poslovnog ambijenta	Rezultati su dijelom ostvareni u skladu sa planom	Do sada je otvoreno 6 biznis zona i to: Cetinje, Ulcinj, Kolašin, Nikšić, Bijelo Polje i Berane čime je olakšano poslovanje MSPpreduzeća.	Program je uspostavljen na održivoj osnovi	MSP, preduzetnici

Aktivnost	3.4.5.6	Promocija značaja uvođenja međunarodnih standarda kvaliteta	Održano 4 obuke sa 80 obučanih lica, 1 okrugli sto sa 30 učesnika	Organizovana 1 obuka iz oblasti kvaliteta na temu: "INTERNA PROVJERA SISTEMA MENADŽMENTA KVALITETOM (QMS)" - (20 učesnika). Okrugli sto za svjetski dan kvaliteta sa 40 učesnika.	Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti.	PKCG	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultat je djelimično ostvaren	Pojačana svjesnost MSP o potrebi uvođenja standarda	Održivo, iz budžeta PKCG, međunarodne pomoći kroz projekte	MSP
			Osmišljena i realizovana kampanja „Dobro iz Crne Gore“	Realizovana kampanja za "Dobro iz Crne Gore"	Promotivni materijal	Nastavak aktivnosti	PKCG	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa očekivanim.	Povećanje konkurentskih sposobnosti MSP	Održivo, iz budžeta PKCG	MSP
			2 okrugla stola na temu unaprjeđenja podrške energetske efikasnosti, 4 događaja iz oblasti DOP-a, 1 okrugli sto na temu značaja jačanja socijalnog dijaloga u sektoru tekstila	Održana 2 okrugla stola na temu upravljanja otpadom i uspostavljanju održivog sistema upravljanja otpadom; održana konferencija o DOP-u, održano više sastanaka implementatora projekta "DOP za sve"; održan okrugli sto o socijalnom dijalogu u sektoru tekstila	Izveštaj UPCG, Web site, Press clipping, Evaluacione forme	U sklopu projekta "Start Up Training" realizovane se 3 okrugla stola sa privrednicima. Teme će biti određene u januaru 2014.g., a neke od njih su: upravljanje ljudskim resursima, marketing i PR vještine, standardi i proizvodnja	UPCG	Edukacija, promocija	Nastavak implementacije	U skladu sa planiranim	Unaprjeđen je kapacitet, bolja informisanost članova	Dugoročne aktivnosti i UPCG	Poslodavci - članovi UPCG

Aktivnost	3.4.5.7	Izrada vizuelnog identiteta preduzeća	Unaprijeđen vizuelni identitet preduzeća	Direkcija za razvoj MSP u saradnji sa Fondacijom Petrović i Fakultetom za vizuelnu umjetnost Univerziteta Mediteran započela je projekat "Izrada vizuelnog identiteta preduzeća" u kojem učestvuje 9 preduzeća iz sektora proizvodnje i pružanja usluga. Plan je da se projekat završi u januaru 2014.god.	Izveštaj Direkcije, Web site	Nastavak aktivnosti na planu obezbjeđenja vizuelnog identiteta za 9 preduzeća	Direkcija za razvoj MSP	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultat u skladu sa očekivanjima	Unaprijeđen vizuelni identitet preduzeća i bolja pozicioniranost na tržištu	Održivost zavisi od raspoloživosti sredstava	MSP
Zadatak	3.4.6.	Unaprijediti potencijal za razvoj klastera u Crnoj Gori											
Aktivnost	3.4.6.1	Mapiranje potencijala za razvoj klastera u Crnoj Gori	Urađeno do 5 novih dijagnostičkih studija potencijalnih klastera; Pregled 8 postojećih dijagnostičkih studija, do 10 akcionih planova za prioritetne klastere	S obzirom da se zbog tehničkih razloga kasni sa Implementacijom projekta iz sredstava IPA 2011 "Podrška za pripremu projekta za IPA III" aktivnosti u cilju postizanja ovog rezultata su odložene za narednu godinu	Izveštaj ME	Implementacijom projekta iz sredstava IPA 2011 "Podrška za pripremu projekta za IPA III"	ME	Nastavak aktivnosti	Faza jačanja kapaciteta	Rezultati nisu u potpunosti ostvareni zbog kako je navedeno kasnjenja u implementaciji IPA 2011 projekta	Zahvaljujući programima državne pomoći, rezultati su djelom ostvareni	Prikazana je relevantnost pristupa razvoja klastera u postizanju održivog rasta u CG kako bi se nastavilo sa punom implementacijom Strategije.	ME, resorna ministarstva čiji se dio aktivnosti odnosi na poboljšanje ulosva i podsticanje razvoja klastera; klastre brokeri; finansijske institucije; JLS; poslovna udruženja; MSP

Aktivnost	3.4.6.2.	Sprovedenje Akcionog plana 2013. strategije za održivi ekonomski rast CG kroz uvođenje klastera 2012-2016	Realizacija programa Podsticanja razvoja klastera u sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama za 2013 Subvencioniranje kamata na kredite koji su dati u saradnji sa IRFCG u 2012 Jačanje kapaciteta nadležne institucije i inoviranje strukture upravljanja i koordinacije. Imenovana posrednička organizacija spremna da obezbijedi standardizovani program obuke i pristup savjetovanja za klaster brokere i donosiocima politika, učesnike privatnog sektora kao i institucionalne predstavnike Definisani mehanizmi finansiranja i	U 2013. realizovana su 4 javna poziva u okviru "Programa podsticanja razvoja klastera u Sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama CG za 2012-2016. godinu". Odobrena su sredstva za 5 aplikanta/klastera u ukupnom iznosu od 35.000 €. ME će po osnovu Programa podsticanja razvoja konkurentnosti preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća u Sjevernom regionu Crne Gore i manje razvijenim opštinama za 2012. subvencionirati kamatu za direktne kredite kod IRFCG. S obzirom da se zbog tehničkih razloga kasni sa Implementacijom projekta iz sredstva IPA 2011 "Podrška za pripremu projekta za IPA III" aktivnosti u cilju postizanja ovog rezultata su odložene za narednu godinu	Strategija za održivi ekonomski rast CG kroz uvođenje klastera 2012-2016 I Akcioni plan za implementaciju predmetne strategije	Implementacija projekta IPA 2011 "Podrška za pripremu projekta za IPA III" u dijelu koji se odnosi na podršku razvoju klastera u Sjevernom regionu	ME	Nastavak aktivnosti	Faza jačanja kapaciteta	Rezultati nisu u potpunosti ostvareni zbog kašnjenja u implementaciji IPA 2011 projekta	Zahvaljujući programima državnih pomoći, efekti su ostvareni u smislu udruživanja MSP u klastere i samim tim nabavke i korišćenja neophodne opreme i subvencioniranja kamata za kredite MSP	Prikazana je relevantnost pristupa razvoju klastera u postizanju održivog rasta u CG kako bi se nastavilo sa punom implementacijom Strategije.	ME, ostala resorna ministarstva čiji se dio aktivnosti odnosi na poboljšanje ulosva i podsticanje razvoja klastera; klastre brokeri; finansijske institucije; jedinice lokalne samouprave; poslovna udruženja; MSP

			kriterijuma za procjenu klastera										
Operativni cilj	3.5.	Dijalog i partnerstvo javnog i privatnog sektora											
Zadatak	3.5.1.	Osnivanje Foruma javnog i MSP sektora											
Aktivnost	3.5.1.1	Dizajniranje i razvoj mehanizma za uspostavljanje FPJP, uključujući i njegov Sekretarijat	Izrada prijedloga Inicijative za spajanje Koordinacionog tima i Savjeta za konkurentnost.	Urađen prijedlog Savjeta za mala i srednja preduzeća i konkurentnost	Prijedlog Inicijative Savjeta za MSP	Usvajanje prijedloga Savjeta i njegov funkcionisanje na planu definisanja i ocjene politike MSP na najvišem nivou	Direkcija za razvoj MSP/ME Koordinacioni tim Savjet za konkurentnost	Unaprijeđenje infrastrukture	Faza izvodljivosti	Rezultat je u skladu sa planiranim	Savjetom za MSP na nacionalnom nivou postiže se jedinstvena koordinacija definisanja i sprovođenja MSP politike sa najvišeg nivoa, Vlade CG, prati se implementacija svih programa koje sprovode državne i ostale institucije, kreira se mehanizam za koordinaciju u politike uključujući važna ministarstva, agencije, lokalnu administraciju i uključivanje zainteresovanih	Zavisno od usvajanja modela i efikasnosti u radu Savjeta	Ministarstva, državne institucije, lokalna uprava, MSP

												anih strana na centralnom i lokalnom nivou.		

Aktivnost	3.5.1.2	Razvijanje sistema poslovanja (uključujući izvještavanje i kontrolu) za FPJP	Realizacija dijaloga kroz potpisane Protokole o saradnji sa 7 opština i sa institucijama na lokalnom nivou koje pružaju podršku MSP	Izrađene i distribuirane brošure u cilju adekvatnijeg informisanja i savjetovanja. BC Cetinje i BsC Bar su uključeni u program obuke za pružanje usluga mentoringa. Pružena podrška za otvaranje kancelarije za lokalni ekonomski razvoj u Pljevljima.	Izveštaji Direkcije za razvoj MSP/Opština	Neophodno je unaprijediti saradnju na lokalnom nivou, posebno u dijelu uspostavljanja funkcionisanja novog RBC i inkubatora i saradnje	Direkcija za razvoj MSP i lokalne samouprave	Informisanje	Pilot faza	Rezultat je ispod planiranog, najvećim dijelom zbog nedostatka finansijskih sredstava za unaprjeđenje dijaloga i saradnje na lokalnom nivou	Djelimično su ostvareni efekti na planu promovisanja i informisanja MSP	Zavisno funkcionisanja modela RBC i novog inkubatora kao i finansijskih sredstava	MSP
Aktivnost	3.5.1.5	Organizovanje sastanaka FPJP	Organizovanje 2-3 sastanka sa članovima MBA	Organizovana 2 okrugla stola 1. Budva - Potencijali međusobne saradnje privrede Srbije i CG 12.04.2013. 2. Podgorica - Jačanje saradnje MBA i Uprave za inspeksijske poslove 31.07.2013.	Izveštaji sa sastanka	Održavanje 2-3 susreta sa članovima udruženja (u vidu okruglih stolova na različite teme)	MBA	Informisanje	Puna implementacija	Rezultat ostvaren u skladu sa planiranim	Širenje informacija o novim aktivnostima, poslovnom okruženju i slično	Aktivnost koja se kontinuirano sprovodi	Članovi MBA

Nova Aktivnost	3.5.1.6.	Unaprijeđen stepen komunikacije i saradnje između biznis sektora i NVO	Organizovan Sajam neprofitnih ideja	Sajam neprofitnih ideja održan je 27.septembra u Nikšiću i okupio je oko 120 učesnika/ca iz CG, Srbije i zemalja EU	Izveštaj sa održanog Sajma neprofitnih ideja	Budući da je ovaj Sajam bio prekograničnog karaktera, namjera je da u 2014.org anizujem o Nacionalni i sajam neprofitnih ideja koji će okupiti najmanje 50 NVO.	CRNVO	Promocija	Implementacija	20 predstavnika/ca NVO iz Bijelog Polja, Pljevalja, Nikšića, Rožaja, Užica, Prijepolja i Novog Pazara predstavilo je svoje aktivnosti i ideje za saradnju predstavnicima/ama preduzeća i ostalim učesnicima/ama Sajma i uspostavilo kontakte kao osnov buduće potencijalne saradnje	Prisutne NVO su nastavile da rade na uspostavljanju partnerstava sa preduzećima u cilju realizacije svojih ideja i po završetku Sajma.Sa druge strane, organizacije prisutne na Sajmu potpisale su Sporazum o saradnji u cilju preduzimanja daljih zajedničkih aktivnosti od javnog interesa	Sajam neprofitnih ideja predstavljao je dobar osnov za uspostavljanje komunikacije i saradnje NVO sa preduzećima. CRNVO i Smart kolektiv, kao organizatori Sajma, nastavili su da pružaju podršku ovim organizacijama u cilju uspostavljanja saradnje sa preduzećima i u narednom periodu	Ciljna grupa: 20 NVO iz Bijelog Polja, Pljevalja, Prijepolja, Nikšića, Rožaja, Užica i Novog Pazara, kao i predstavnici/e preduzeća i javnih institucija iz CG i Republike Srbije	
Zadatak	3.5.2.	Jačanje društvene odgovornosti u preduzećima												
Aktivnost	3.5.2.1	Procijeniti nivo društvene odgovornosti MSP u Crnoj Gori	Prezentacija i analiza TACSO istraživanja o sa predlogom mjera za unaprjeđenje DOP-a u Crnoj Gori	Izveštaj realizovan, prezentacija planirana za 2014.g.	Izveštaj UPCG, Web site, TACSO izveštaj, Press clipping	Prezentacija dvojezičnog izveštaja o stanju DOP-a u CG	UPCG	Informacija, analiza	Nastavak implementacije	Ispod planiranih	Bolja informisano st članova i zainteresovanih strana o DOP	Dugoročne aktivnosti i UPCG	MSP, šira javnost	

Aktivnost	3.5.2.2	Osmisliti i realizovati kampanju u cilju informisanja i podizanja svijesti MSP o Društvenoj odgovornosti	Organizovan okrugli sto o društvenoj odgovornosti za MSP- Prezentiran priručnik o DOP za MSP	U junu 2013. Direkcija za razvoj MSP je u saradnji sa Mrežom za društvenu odgovornost, čiji je član, organizovala promociju društvene odgovornosti u okviru okruglog stola i promovisala urađeni priručnik.	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP/Mreža DO	Nastavak aktivnosti na unaprjeđenu DO	Direkcija za razvoj MSP/MORIT	Promocija Informisanje	Puna implementacija	Rezultat u skladu sa planiranim	Unaprijeđena informisanost o DO	Aktivnost će se nastaviti	MSP i ostali predstavnici društvenih struktura (javni sektor, civilni sektor, poslovni sektor, akademski sektor)

			Organizovane akcije na podizanju svijesti o DOP-u (promotivne akcije radionice, brošure, elektronski časopis)	U januaru 2013. godine predstavljen <i>Priručnik za DOP</i> namijenjen MSP u CG- Mreža je, u saradnji sa članovima/icama Mreže (PKCG, Direkcijom za razvoj MSP, Univerzitetom Mediteran, NVO Ozon) organizovala 4 okrugla stolova na kojima je predstavljen Priručnik predstavnicima MSP i široj javnosti. Pripremljena je <i>Politika za društvenu odgovornost</i>, od strane MORIT u saradnji sa članovima/icama Mreže za DO, dokument na najvišem političkom nivou uvodi koncept DO, daje pregled do sada ostvarenih rezultata i daje smjernice za uvođenje DO u praksu funkcionisanja svih vrsta organizacija u CG (javni, poslovni i civilni sektor). Očekuje se da će dokument biti usvojen na Vladi do kraja decembra 2013. u julu 2013. Mreža je institucionalizovana kao Koordinaciono tijelo za društvenu odgovornost u okviru MORIT	Izveštaj Mreže za društvenu odgovornost	Implementacija mjera Politike za društvenu odgovornost	Mreža za društvenu odgovornost	Strateško odlučivanje	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planiranim	Unaprijeđena svijest i znanje o DO u okviru MSP i ostalih predstavnika društvenih struktura (javni sektor, civilni sektor, poslovni sektor, akademski sektor)	Stvoreni su sistemski preduslovi za održivost aktivnosti	MSP i ostali predstavnici društvenih struktura (javni sektor, civilni sektor, poslovni sektor, akademski sektor)

		Lansiran i promovisan standard za društvenu odgovornost ISO 26000 Organizacija okruglog stola za društvenu odgovornost	Organizovana konferencija na visokom nivou uz učešće predstavnika ISO i TK za DO sa ciljem lansiranja MEST ISO 26000	Izveštaj Instituta za standardizaciju Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Dalja promocija standarda MEST ISO 26000 među MSP	Institut za standardizaciju/Tehnički komitet za društvenu odgovornost Direkcija za razvoj MSP	Promocija Informisanje	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planiranim	Dijelom unaprijeđen a svjesnost o značaju standarda DO za MSP	Zavisno od finansijskih sredstava za promociju u DO standarda	MSP
		Kao jedan od nosilaca projekta „CSR for ALL”, UPCG će realizovati više različitih aktivnosti u ovoj oblasti – seminari, konferencija, brošure	Realizovano više različitih aktivnosti u okviru projekta "CSR for ALL (sastanci, istraživanje, promotivni materijal, itd)	Izveštaj UPCG, Web portal, Press clipping	Kao jedan od nosilaca projekta „CSR for ALL”, UPCG će realizovati više različitih aktivnosti u ovoj oblasti – seminari, prezentacija izvještača	UPCG	Promocija	Nastavak implementacije	U skladu sa planiranim	Bolja informisano st članova i zainteresovanih strana	Dugoročne aktivnosti i UPCG	MSP, šira javnost

			Informisati članove o aktivnostima mreže za DOP	MBA kao članica mreže za DOP redovno šalje informacije svojim članovima o aktivnostima za uvođenje principa DOP-a u CG.	Izveštaj MBA	Nastavak aktivnosti na informisanju članova o DOP	MBA	Informisanje	Puna implementacija	Postignut kontinuitet	Povećanja svjesnost MSP o značaju principa DOP	Aktivnost koja se kontinuirano sprovodi	Članovi MBA
			Objavljeno najmanje 3 izdanja elektronskog časopisa o društveno odgovornom poslovanju Organizovan multistekholderski Forum o međusektorskim partnerstvima i društveno odgovornom poslovanju	U toku su završne pripreme na ponovnom lansiranju elektronskog časopisa o DOP u 2014. Forum o međusektorskim partnerstvima i DOP-u održan je 27.septembra u Nikšiću i okupio više od 120 predstavnika/ca civilnog, javnog i biznis sektora iz CG, Republike Srbije i EU.	Elektronski časopis o DOP Web sajt CRNVO www.crnvo.me Izveštaj CRNVO sa održanog Foruma	Forum o međusektorskim partnerstvima i društveno odgovornom poslovanju u biće organizovan tokom 2014. i takođe će biti tematskog karaktera. Takođe, elektronski časopis o DOP će biti objavljivana dvomjesečno, počev od januara 2014.	CRNVO	Informisanje	Implementacija/Planiranje	Rezultat je dijelom ostvaren u segmentu elektronskog časopisa. Forum je okupio najeminentnije stručnjake iz CG, Republike Srbije i zemalja EU i na taj način doprinio podizanju nivoa svijesti prisutnih učesnika/ca o konceptu DOP ali i ulozi medija u njegovoj promociji i razvoju	Stvorena osnova za ponovno pokretanje elektronskog časopisa o DOP-u. Forum je doprinio ne samo upoznavanju prisutnih sa aktuelnosti na polju DOP, već je doprinio i povezivanju biznis sektora i nevladinih organizacija, kao mogućih partnera u realizaciji akcija od značaja za zajednicu	Po završetku u Foruma, pripremljeni su zaključci i preporuke za unaprijeđenje stanja u oblasti DOP i grupisanje shodno nosiocima odgovornosti. CRNVO će nastaviti da radi na realizaciji preporuka, u saradnji sa partnerima i u budućnosti.	Primarna ciljna grupa ovog Foruma su bila preduzeća iz CG i Srbije. Takođe, ostale ciljne grupe su bili/e predstavnici/e nevladinih organizacija i javnog sektora, kao i građani/ke
Zadatak	3.6.1.	Unaprijediti statističko praćenje i istraživanja o MSP											

Aktivnost	3.6.1.1	Kreirati specifične baze MSP	Kontinuirano ažuriranje baze podataka za uvoznike i izvoznike iz klase malih i srednjih preduzeća	Na polju ostvarivanja ovih aktivnosti javljaju se brojni problemi: nije moguće u većini slučajeva utvrditi kada se preduzeće bavi uvozom i/ili izvozom	Baza uvoznika i izvoznika kao i indikatori za klasu veličine po kojoj se oni klasifikuju na mala i srednja preduzeća koja se bave uvozom i izvozom	Ažuriranje i upotpunjavanje baz e uvoznika i izvoznika u klasi malih i srednjih preduzeća.	MONSTAT	Informisanje	Puna implementacija	Raspoloživi su podaci o malim i srednjim preduzećima.	Povećana informisanost i izveštavanje o MSP: Baze su kreirane za potrebe MONSTAT-a, a za potrebe korisnika objavljuju se analize sa podacima na različitim nivoima agregiranja.	Podaci se ažuriraju u različitim vremenskom periodu u zavisnosti od varijable koja se ažurira, npr. br. zaposlenih mjesečno, promet kvartalno itd. Ažuriranje se vrši koristeći administrativne izvore i statistička istraživanja.	MSP
			Kontinuirano ažuriranje baze izvoznika	Baza izvoznika se kontinuirano ažurira	Elektronska baza izvoznika Direkcije za razvoj MSP	Kontinuirano ažuriranje baze podataka iz internih i eksternih izvora	Direkcija za razvoj MSP	Informisanje	Puna implementacija	U skladu sa planiranim	Informisanost o izvoznim preduzećima	Održiva aktivnost	MSP izvoznici
			Ažurirati i unaprijediti bazu članova MBA	Ažurirana baza podataka	Baza	Ažurirana baza podataka	MBA	Informisanje	Puna implementacija	Ažurirana baza podataka	Dostupna baza po različitim kriterijumima pretraživanja	Aktivnost koja se kontinuirano sprovodi	Članovi MBA

			Unaprjeđenje , proširivanje i sveobuhvatan pristup kreiranju baze podataka MSP	Nastvljene aktivnosti u ovom domenu	Baze UPCG, Izvještaj UPCG	Unaprjeđenje, proširivanje i sveobuhvatan pristup kreiranju baze podataka MSP	UPCG	Informacija , prikupljanje podataka	Nastavak implementacije	U skladu sa planiranim	Unaprjeđenje baze podataka	Dugoročne aktivnosti i UPCG	UPCG
Aktivnost	3.6. 1.2	Uspostavljanje pouzdanih statističkih podataka u skladu sa indikatorima EUROSTAT	Objavljena statistički podaci o sektoru MSP, urađeni u skladu sa EUROSTAT. Kontinuirano ažuriranje baze podataka iz internih i eksternih izvora	Objavljena statistički podaci o sektoru MSP za 2012 godinu, urađeni u skladu sa EUROSTAT. Kontinuirano ažuriranje baze podataka iz internih i eksternih izvora	Baza malih i srednjih preduzeća kreirana i ona postoji u okviru baze podataka statističkog Biznis registra.	Kontinuirano ažuriranje baze podataka iz internih i eksternih izvora	MONSTAT	Informisanje	Puna implementacija	Baza je uspostavljena i svakodnevno se ažurira. Rezultat ostvaren u skladu sa planiranim.	Svakodnevno se radi na što većoj pouzdanosti podataka o MSP preduzećima. Pojačana je informisanost putem objavljivanja saopštenja, publikacije i analize poštujući indikatora EUROSTAT-a i Regulative EU.	Podaci se ažuriraju u različitim vremenskim periodima u zavisnosti od varijable koja se ažurira npr. br. zaposlenih mjesečno, promet kvartalno itd. Ažuriranje se vrši koristeći administrativne izvorne i statističke istraživanje.	MSP

Aktivnost	3.6.1.3.	Istraživanje o poslovanju srednjih i velikih preduzeća	Objavljeni statistički podaci, urađeni u skladu sa preporukama EUROSTAT-a	Sprovedeno istraživanje u aprilu 2013. godine i objavljeni na sajtu Zavoda za statistiku CG - Monstat.	Rezultati istraživanja	Istraživanje se sprovodi svake druge godine, tako da sljedeća godina kada će se istraživanje sprovoditi je 2015. godina.	MONSTAT	Informisanje	Puna implementacija	Raspoloživost podataka o srednjim i velikim preduzećima	Pregled stanja srednjih i velikih preduzeća posmatranih po opštinama i po sektorima djelatnosti, kao i o pripadnosti preduzeća grupama preduzeća koje se nalaze u inostranstvu ili na teritoriji CG.	Po planu periodična istraživanja je dvogodišnja.	Srednja i velika preduzeća
Aktivnost	3.6.1.4.	Sprovođenje GEM istraživanja	Planirano sprovedene GEM istraživanja tokom 2013. godine (u ulozi učenika)	Projekat nije realizovan.	Izveštaj IRFCG	/	IRFCG	/	/	/	/	/	/
Zadatak	3.6.2.	Promocija evropskih vrijednosti u razvoju politike MSP i preduzetništva											
Aktivnost	3.6.2.1	Sprovođenje principa SBA	Praćenje primjene principa SBA	Primjena principa i preporuka SBA se kontinuirano prati i izvještava, ali njihova implemenatacija zavisi od obezbjeđenja finansijskih sredstava. Za određene aktivnosti koje zahtijevaju dalje unaprjeđenje predložena je podrška u okviru IPA 2014-2016	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Započelo se sa pripremanjem aktivnosti ma za izradu Izveštaja o sprovođenju principa SBA za 2015. godinu	Direkcija za razvoj MSP	Strateško odlučivanje	Implementacija	Rezultati su djelimično ostvareni zbog zavisnosti od finansijskih sredstava za praćenje i implemenataciju preporuka SBA	Sagledane preporuke i mjere za implementaciju	Usklađivanje sa SBA principima je kontinuirano	MSP, državni organi, lokalna uprava

Aktivnost	3.6.2.2	Organizovane SME week	Održana 1 konferencija sa 40 učesnika	Održana konferencija "Preduzetničko učenje u sistemu obrazovanja" 1. novembra u okviru SME WEEK sa 49 učesnika	Promotivni materijal Izveštaj PKCG Izveštaj Direkcija za razvoj MSP	Nastavak aktivnosti - Nastaviće se sa organizacijom SME WEEK	PKCG/Direkcija za razvoj MSP	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u potpunosti u skladu sa planiranim	Ostvaren napredak u promovisanju preduzetničkog učenja	Održivost obezbijena na osnovu donatorskih i budžetskih sredstava	MSP, institucije, mediji
Aktivnost	3.6.2.3	Nagrada za najboljeg preduzetnika i izvoznika u različitim kategorijama	Održana konferencija i dodijeljene nagrade	Povodom Dana Privredne komore CG, na svečanosti u Vili Gorica 19. aprila 2013. godine uručene su nagrade kompanijama i pojedincima za uspješno poslovanje, društvenu odgovornost, inovativnost i unapređenje menadžmenta, za 2012. godinu, konferencija za novinare	Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti	PKCG	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u potpunosti u skladu sa planiranim	Poboljšana promocija najboljih preduzeća i crnogorskih proizvođača i podignuta svjesnost o značaju razvoja preduzetništva kod široke javnosti i donosioca odluka	Održivost obezbijena kroz budžet PKCG	Privredni subjekti, pojedinci
Zadatak	3.6.3.	Podsticanje ženskog preduzetništva											
Aktivnost	3.6.3.1	Razviti dodatne programe za podsticanje preduzetništva i samozapošljavanja žena	Razvijeni dodatni programi podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja žena; predata aplikacija za odobrenje projekta od strane Američke ambasade u CG (projekat APŽ „From idea to	Aplicirano za projekat 2013 Democracy Commission Small Grants Program, u organizaciji Embassy of the United States of America, pod nazivom ``From idea to business``. Projekat nije odobren.	Izveštaj APŽ	Saradnja sa BSC Bar, UPCG, IRFCG u okviru nekoliko projekata za podsticanje ženskog preduzetništva i samozapošljavanja žena.	APŽ	Finansirane	/	Rezultati nisu u skladu sa planiranim.	Nedostatak finansijskih sredstava	/	Postojeće i potencijalne preduzetnice

			business")										
			Realizovan program podrške razvoju ženskog preduzetništva	U saradnji sa Dubrovačko-neretvanijskom županijskom komorom, NVO "IEED" i "Ženska akcija", Odbor za žensko preduzetništvo PKCG uradio projekat "Žensko preduzetništvo u turizmu kroz inovativnu ponudu lokalnih gastro suvenira", kojim se aplicira za IPA Program prekogranične saradnje "CG - Hrvatska"	Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti	PKCG	Promocija	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u potpunosti u skladu sa planiranim	Poboljšan položaj i promocija žena u biznisu	Projekat je održiv kroz budžete PKCG, Dubrovačko-neretvlianske županijske komore, NVO "Ženska akcija" i IEED, sredstva EU	MSP - postojeće i potencijalne preduzetnice

			Organizovane seminara za obuku žena	U okviru projekta UNWOMEN, organizovan seminar na temu "Rodno budžetiranje na lokalnom nivo" za predstavnike/ce opštine Budva sa 20 učesnika/ca. Takođe u Opštini Budva organizovana je edukacija teže zapošljive kategorije žena sa područja Opštine, a sa evidencije ZZZCG, za korišćenje računara. Obuku je prošlo 24 žena. Organizovana 2 seminara za žene sa seoskog područja-Seoski turizam, pruženi praktični savjeti u cilju poboljšanja turističke ponude.	MLJMP	Projekat se završava polovinom 2014.	MLJMP	Trening	Puna implementacija	Rezultati u skladu sa planiranim	Unaprijeđeno znanje žena za budžetiranje, rad na računaru i pružanje usluga seoskog turizma	Održivo u okviru realizacije projekta	Žene, preduzetnice

Aktivnost	3.6.3.2	Unaprijediti ulogu poslovnih udruženja žena	Nastavak aktivnosti i podrška „Asocijaciji poslovnih žena”. Kontinuirana podrška radu i kvalitetnijem pozicioniranju APŽ u zemlji i inostranstvu od strane UPCG; uključenost APŽ u aktivnosti UPCG po pitanju kreiranja mjera i politika razvoja ženskog preduzetništva.	UPCG je za potrebe izrade strateškog dokumenta "Procjena okruženja za žensko preduzetništvo u Crnoj Gori" realizovala dubinske intervjue (po ILO metodologiji) sa 17 ključnih informatora, među kojima je bila i predstavnica APŽ. Takođe, za iste potrebe, UPCG je organizovala dvije fokus grupe čije učesnice su bile i članice APŽ. UPCG je ovaj dokument publikovala u okviru projekta podržanog od strane ILO. Okruženje za žensko preduzetništvo je procijenjeno po 10 ključnih oblasti i za svaku od njih UPCG je dala preporuke (ukupno 82 preporuke)	Izveštaj UPCG/APŽ	UPCG će nastaviti s pružanjem podrške radu APŽ (administrativni kapaciteti i poslovne prostorije UPCG, uključeno st APŽ u projektne aktivnosti UPCG, povezivanje APŽ sa međunarodnim organizacijama, aktivnosti zastupanja i lobiranja).	UPCG/APŽ	Analiza, promocija i podizanje svijesti, edukacija	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planiranim	Podizanje svijesti javnosti o značaju podrške razvoju ženskog biznisa; Promocija žena u biznisu.	Aktivnost je održiva	Postojeće i potencijalne preduzetnice

			Povećan broj članica APŽ; ažurirana baza podataka APŽ o ženama preduzetnicama; Povećan nivo saradnje sa nadležnim institucijama i organizacijama na nacionalnom i lokalnom nivou (potpisani sporazumi o saradnji)	Povećan broj članica. Ažurirana je baza podataka o ženama preduzetnicama.	Izveštaj APŽ	Kontinuirani rad na povećanju članstva. Saradnja sa institucijama na nacionalnom i lokalnom nivou.	APŽ	Unaprijeđenje infrastrukture	Puna implementacija	Rezultati ostvareni u skladu sa planiranim i očekivanim	Povećan broj članica APŽ	Dugoročna aktivnost	Žene preduzetnice
			Inovirana baza podataka žena preduzetnica – članica PKCG	Inovirana baza podataka žena preduzetnica – članica PKCG. Uključene su u kreiranje politike razvoja ženskog preduzetništva i u 2013.godinu	Izveštaj PKCG	Nastavak aktivnosti	PKCG	Informisanje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u potpunosti u skladu sa planiranim	Poboljšan položaj i promocija žena u biznisu	Aktivnost je održiva kroz budžet Komore	Preduzetnice

Aktivnost	3.6.3.3	Jačati međusobnu saradnju, kao i saradnju žena preduzetnica sa drugim udruženjima (networking)	Potpisani sporazumi o saradnji sa drugim udruženjima; Organizovan tradicionalni, godišnji događaj – IV Konferencija APŽ; Organizovan a godišnja Skupština APŽ; Učešće na kongresima, sajmovima, konferencijama i drugim događajima u cilju networkinga i promovisanja	Održana konferencija „Ženski biznis – potencijal crnogorske ekonomije“ u organizaciji UPCG, ILO, UNDP i partnerstvu sa APŽ. Predsjednica Skupštine APŽ CG, učestvovala na II radionici u sklopu projekta “Žensko preduzetništvo motor za stvaranje radnih mjesta na prostoru Jugoistočne Evrope”. Učestvovano na radionici “Mladi preduzetnici” u Zagrebu. U organizaciji Foruma privrednih komora JJ Područja, Okruglog stola za žensko poduzetništva i HGK- Županijske komore Dubrovnik, a uz suoorganizaciju Hrvatske udruge poslovnih žena KRUG, održan je 8. Kongres poduzetnica Jadransko-jonskog područja, u Dubrovniku, APŽ učestvovala. Na poziv Direkcije za razvoj MSP predstavnica APŽ učestvovala je na 7. Forumu FREJA (Forum za regionalne i evropske zajedničke aktivnosti) koji je održan pod nazivom „Jednake mogućnosti, demokratija i izazovi evropskih organizacija civilnog društva“, u periodu od 3-5. novembra, u Briselu.	Izveštaj APŽ	V konferencija Asocijacije poslovnih žena. Učešće na kongresima, konferencijama, sajmovima.	APŽ	Promocija Informisanje	Puna implementacija	Rezultati ostvareni u skladu sa planiranim i očekivanim	Poboljšanje i afirmacija ženskog preduzetništva u CG	Dugoroč na aktivnost	Članice APŽ

Aktivnost	3.6. 3.4	Pojačati promotivne aktivnosti	Promovisano žensko preduzetništvo među visokoškolicima; promovisana "Poslovna ambasada APŽ" kao i prve poslovne ambasadorke APŽ; kontinuirana promocija uspješnih poslovnih žena – članica APŽ; kontinuirana medijska promocija aktivnosti i ostvarenih	Realizovana saradnja sa medijima u cilju promocije ženskog preduzetništva.	Izveštaj APŽ	Promocija ženskog preduzetništva. Štampanje kataloga članica Asocijacije.	APŽ	Promocija	Puna implementacija	Rezultati ostvareni u skladu sa planiranim i očekivanim	Poboljšanje i afirmacija ženskog preduzetništva u CG	Dugoročna aktivnost	Preduzetnice

			rezultata APŽ; ostvarena kvalitetna saradnja sa medijima po pitanju promocije ženskog preduzetništva; publikovane brošure.										
			Nastavak aktivnosti usmjerenih na afirmaciju ženskog preduzetništva Realizacija sveobuhvatne analize ambijenta za razvoj ženskog preduzetništva u CG	U cilju afirmacije ženskog preduzetništva, UPCG je bila jedan od organizatora konferencije "Ženski biznis - potencijal crnogorske ekonomije" koja je 16.10.2013. održana u Podgorici. Tom prilikom, predstavljen je strateški dokument "Procjena okruženja za žensko preduzetništvo u Crnoj Gori" koji je UPCG kreirala u okviru projekta podržanog od strane ILO.	Izveštaj UPCG, Press clipping, Web portal	UPCG će nastaviti s aktivnostima usmjerenim na afirmaciju ženskog preduzetništva i pružanje podrške njegovom razvoju (projektne aktivnosti UPCG, aktivnosti zastupanja i lobiranja, podrška radu Direkcije za razvoj MSP na	UPCG	Analiza, promocija i podizanje svijesti, edukacija	Puna implementacija	Rezultati su u skladu sa planiranim	Podizanje svijesti javnosti o značaju podrške razvoju ženskog biznisa; Promocija žena u biznisu.	Aktivnost je održiva	Postojeće i potencijalne preduzetnice

						pripremi Strategije razvoja ženskog preduzetn ištva)							
			Učešće u kreiranju novih indikatora za žensko preduzetništvo u okviru SBA i njihova promocija	Aktivnost je pomjerena za 2014. jer je izvještaj o sprovođenju SBA principa planiran za 2015, od strane EK, ETF i SEECEL	Indikatori SBA za žensko preduzetništvo Izvještaj Direkcije za razvoj MSP	Učešće u kreiranju novih indikatora za žensko preduzetn ištvo u okviru SBA i njihova promocija	Direkcija za razvoj MSP	Strateško odlučivanje	Planiranje	Rezultati nijeku u skladu sa planirani m	/	Aktivnos t će se realizova ti u 2014, a impleme ntirati u 2015 pa se smatra održivo m	MSP, žene preduzetnice
Aktivn ost	3.6. 3.5	Sprovesti istraživanje	Ažurirana baza	Baza podataka članica ažurirana. Učestvovanje u	Izvještaj APŽ	Ažurirne baze	APŽ	Institucion alna	Puna implementac	Rezultati delimično	Nedostatak finansijskih	Dugoroč na	Preduzetnice

		o "stvarnim" vlasnicama preduzeća	podataka članica APŽ; Učešće APŽ u istraživanju ambijenta za razvoj ženskog preduzetništva	radionicama, fokus grupama i istraživanjima na temu ženskog preduzetništva, a u cilju unapredjenja ambijenta za njegov razvoj.		podataka članica APŽ; Učešće članica Asocijacija u istraživanjima, fokus grupama u cilju unapredjenja razvoja ženskog preduzetništva		infrastruktura	ija	ostvareni	sredstava	aktivnost	

			Sprovedeno istraživanje i izrada strateškog dokumenta UPCG „Procjena okruženja za žensko preduzetništvo u CG”. Ovu aktivnost UPCG je realizovala u okviru projekta podržanog od strane ILO. Prezentacija UPCG strateškog dokumenta „Procjena okruženja za žensko preduzetništvo u CG” (stanje ženskog biznisa i preporuke za njegov razvoj) na konferenciji "Ženski biznis - potencijal crnogorske ekonomije" koja je održana 16.10.2013.god. Za potrebe ILO-ove „Globalne studije o ženama u biznisu i menadžmentu”, UPCG je u toku 2012/2013 realizovala istraživanje o ženama u biznisu i menadžmentu u Crnoj Gori (po jedinstvenom ILO upitniku). Prethodno, UPCG je za ovu ILO studiju pripremila „Izveštaj za Crnu Goru” (2012).	Izveštaj UPCG, Press clipping, Web portal	UPCG će nastaviti aktivnosti koje imaju za cilj dalju analizu stanja/razvoja ženskog preduzetništva u CG	UPCG	Istraživanje, informisanje	Planiranje, implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu s planiranim, pri čemu dio prevazilaži planirano	Podrška daljem razvoju ženskog preduzetništva	Aktivnost je održiva	Žene preduzetnice

			Sprovedeno istraživanje o potrebama za obrazovanjem i obukom u preduzećima čiji su vlasnici žene –TNA, a koji se sprovodi istovremeno u 9 zemalja SEECEL-a Prezentacija rezultata istraživanja	Istraživanje o potrebama za obrazovanjem i obukom u preduzećima čiji su vlasnici žene –TNA je sprovedeno, rezultati upućeni SEECEL; očekuje se objavljivanje i promocija rezultata.	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Projekat TNA sa SEECEL je završen	Direkcija za razvoj MSP	Informisanje	Puna implementacija	Rezultat je u skladu sa planiranim	Evidentirane potrebe za obrazovanjem obukom u preduzećima čiji su vlasnici žene	Aktivnost će biti realizovana prezentacijom rezultata istraživanja	MSP čiji su vlasnici žene

			Definisati edukativne potrebe žena iz 4 opštine (Cetinje, Kolašin, Mojkovac, Pljevlja) na osnovu detaljnog intervjua sa 160 žena iz 4 opštine u Crnoj Gori. Na osnovu intervjua, uraditi plan mentoringa i ukupnog sistema informisanja žena i stvaranje mreže podrške.	Intervjuisano 150 žena u opštinama Cetinje, Kolašin i Mojkovac. Urađen plan obuke i edukativni programi sprovedeni do kraja. Program informisanja ostvaren u sve tri opštine, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede (za žene zainteresovane za seoski turizam i proizvodnju hrane). Sa opštinom Pljevlja potpisan Memorandum o saradnji i završeni preliminarni dogovori oko organizovanja obuka.	Izvjestaji UNDP	/	UNDP/MLJ MP	Informisanje	Planiranje	Ostvareni rezultati u skladu sa planiranim	Kroz realizovane aktivnosti, Opštinama Cetinje, Kolašin i Mojkovac predložen primjer rodno senzibilnog planiranja lokalnog ekonomskog razvoja	/	/
Aktivnost	3.6. 3.6	Otvaranje posebne kreditne linije za postojeće preduzetnice ili start up, a imajući u vidu da žene nijesu vlasnice nekretnina u 90% slučajeva	Planirana realizacija do 20 projekata Nastavak saradnje sa IRFCG; održani sastanci sa predstavnicima bankarskog sektora na temu kreiranja kreditnih linija za ženski biznis pod povoljnim uslovima.	IRFCG je u 2013. godini, na osnovu posebne kreditne linije namijenjene ženama-nosiocima biznisa, finansirao 8 kredita u ukupnom iznosu od 0.259 mil €.	Izveštaj IRFCG, APŽ	Nastavak kreditne podrške za žene u biznisu i u 2013. godini.	IRFCG APŽ	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	S obzirom na broj odobrenih kredita u okviru kreditne linije žene u biznisu, povećan je broj preduzeća čiji su osnivači žene, poboljšani uslovi MSP-a za pristup finansijama od strane žena / promocija žena u biznisu	Projekat je održiv	Nezaposlene žene

			Realizovana kreditna podrška ženskom preduzetništvu u pod povoljnim uslovima	U 2013.godini pripadnicama ženskog pola do 15. decembra odobren je 21 kredit, za otvaranje 24 nova radna mjesta, u iznosu od 0.120 mil€.	Odluke o dodjeli kredita, ugovori o kreditu, izvještaji ZZZCG	Nastavak kreditne podrške za žene u biznisu i u 2014.	ZZZCG	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u nominalnim pokazateljima iznad planiranih	Otvaranje 24 nova radna mjesta, povećan je broj preduzeća čiji su osnivači žene, poboljšani uslovi MSP za pristup finansijama od strane žena, i preduslovi za olakšan pristup kreditima posebno za preduzeća čije su vlasnice žene, a koja nemaju kolateral, promocija žena u biznisu	Projekat je uspostavio održivu osnovu iz replasmana ranije odobrenih kreditnih sredstava. Međutim, dalja održivost projekta će u narednom periodu zavisiti od sredstava koja će Budžet CG opredijeliti Zavodu za njegovu realizaciju.	Nezaposlene žene
Aktivnost	3.6. 3.7.	Uvođenje godišnje nagrade za najuspješnije preduzeće čiji je vlasnik žena	Uspostavljen a godišnja nagrada APŽ za najuspješnije poslovne žene – preduzetnice i menadžerke	Nije realizovano usled nedostatka finansijskih sredstava	Izvještaj APŽ	/	APŽ	/	/	Planirana aktivnost nije ostvarena	Nedostatak finansijskih sredstava	/	Preduzetnice

Aktivnost	3.6. 3.8	Edukacija postojećih i potencijalnih preduzetnika (koncept LLL, usvajanje posebnih znanja i vještina, mentoring i sl)	Organizovati minimum 4 obuke	UPCG je organizovala niz edukativnih seminara i radionica (više od 4) u čijem su radu, između ostalih, učestvovala i postojeće i potencijalne preduzetnice.	Izveštaj UPCG, Web site, press clipping	UPCG će nastaviti sa organizacijom edukativnih seminara i radionica za postojeće i potencijalne preduzetnice	UPCG	Trening	Puna implementacija	Rezultati iznad planiranih	Podignut nivo znanja o temama koje su obrađivane, a od značaja su za poslovanje preduzetnika; Sagledane potrebe postojećih i potencijalnih preduzetnika za daljom edukacijom - po tematskim oblastima	Aktivnost je održiva, djelimično uslovljena budžetom UPCG	Postojeće i potencijalne preduzetnice
			Realizovan program seminara za žene preduzetnice Organizovan a 2 seminara	Seminari nijesu organizovani	Izveštaj PKCG	Organizovana 2 seminara	PKCG	Trening	/	Nije realizovano	/	/	/
			Organizovani različiti oblici edukacije postojećih i potencijalnih preduzetnica (seminari, radionice...); organizovana obuka članica APŽ putem učešća na događajima u inostranstvu (seminari, radionice...)	Nije realizovano usled nedostatka finansijskih sredstava	Izveštaj APŽ	/	APŽ	/	/	Planirana aktivnost nije realizovana	Nedostatak finansijskih sredstava	/	Postojeće i potencijalne preduzetnice

			Urađeni programi obuka na osnovu istraživanja o potrebama za obukom (TNA)	S obzirom da rezultati TNA nijesu publikovani, aktivnost je odložena za 2014. Evidentirane su potrebe za obrazovanjem i obukom, ali izrada programa obuke zavisi od finansijskih sredstava	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP/SEECEL	Definisane obuke na osnovu rezultata TNA	Direkcija za razvoj MSP	Informisanje	Faza izvodljivosti	Rezultati nijesu u skladu sa planiranim	Sagledane potrebe za obrazovanjem i obukom među ženama preduzetnicama	Izrada Programa obuke i njihovo sprovođenje zavisi od obezbeđenja finansijskih sredstava Budžeta	MSP, žene preduzetnice

			Intervjuisano 150 žena u opštinama Cetinje, Kolašin i Mojkovac. Urađen plan obuke i edukativni programi sprovedeni do kraja. Program informisanja ostvaren u sve tri opštine, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede (za žene zainteresovane za seoski turizam i proizvodnju hrane). Sa opštinom Pljevlja potpisan Memorandum o saradnji i završeni preliminarni dogovori oko organizovanja obuka.	U opštinama Kolašin, Mojkovac i Cetinje, obučeno 120 žena kroz 10 posebno dizajniranih trening programe. - 50 žena je napravilo biznis planove u jednoj od sljedeće 4 oblasti: seoski turizam, proizvodnja hrane, proizvodnja suvenira i usluge - 2 žene sa Cetinja su registrovale sopstveni biznis u oblasti proizvodnje hrane. - 19 žena (10 iz Kolašina i 9 iz Mojkovca) su dobile finansijsku podršku za realizaciju biznis planova. Podršku je obezbijedila UNDP-jeva partnerska NVO Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije. Prijestonica Cetinje je finansirala obuku za izradu suvenira za žene iz sva tri grada. 19 žena sa Cetinja se udružilo u NVO Udruženje preduzetnica Cetinja.	Izvjestaji UNDP/MLJMP	/	UNDP/MLJMP	Trening, konsalting	Zavrsetak	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	U Kolašinu, Mojkovcu, Pljevljima i na Cetinju, Budvi, povećan broj preduzetnica	/	Žene, preduzetnice

Aktivnost	3.6. 3.9.	Koncipiranje Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.	Organizovano više tematskih sastanaka na temu ženskog preduzetništva, održane su fokus grupe sa preduzetnicama i predstavnicima institucija/organizacija i dobijanje njihovih preporuka predstavlja formalni početak rada na Strategiji razvoja ženskog preduzetništva. Direkcija za razvoj MSP je sa GTF potpisala sporazum o obezbjeđivanju tehničke podrške za izradu Strategije za razvoj ženskog preduzetništva 2014-2015.	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP Nacrt Strategijelzveštaj Direkcije za razvoj MSP	Izrada Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2014-2015 i Akcionog plana u II kvartalu 2014. i implementacija mjera.	Direkcija za razvoj MSP	Strateško odlučivanje	Pilot faza	Rezultat je u skladu sa planiranim	Urađenim konceptom Strategije, sprovedenim istraživanjima stvorena je osnova za izradu Strategije za razvoj ženskog preduzetništva 2014-2015	Izrada Strategije je na održivoj osnovi jer je obezbijeđena konsultantska podrška, dok realizacija zavisi od obezbjeđivanja finansijskih sredstava Budžeta.	Ministarstva, državne institucije, lokalna uprava, NVO, MSP

Aktivnost	3.6.3.10	Unaprijediti servise koje opštine Cetinje, Kolašin, Mojkovac i Pljevlja pružaju ženama koje se bave preduzetništvom	Povećana rodna senzibilnost lokalnih službenika kroz edukaciju o rodnoj ravnopravnosti, izradu lokalnog akcionog plana za rodnu ravnopravnost i učešće u programima za preduzetnice.	6 službenika/ca lokalne uprave sa Cetinja, iz Kolašina i Mojkovca učestvovali u obukama za preduzetničke vještine, kako bi se ostvarila direktna komunikacija sa preduzeticama. Opština Mojkovac tokom 2013. pokrivala troškova prevoza za žene koje su isle u druge gradove na obuku i koje su učestvovala na sajmovima. Prijestonica Cetinje finansirala obuku za izradu suvenira i obezbijedila besplatne kancelarije za Udruženje preduzetnica za period od godinu dana.	Izveštaji UNDP	Učvrstiti partnerstvo između Prijestonice i Udruženja preduzetnica Cetinje. Uspostaviti saradnju Udruženja sa Fakultetom likovnih umjetnosti u cilju poboljšanja kvaliteta i dizajna proizvoda. Sa opštinama Kolašin i Mojkovac napraviti i realizovati planove pomoći za realizaciju biznis planova žena koje su prošle obuku. U Pljevljima napraviti plan pomoći opštine ženama koje u 2014. završe predviđen u obuku	UNDP/MLJMP	Promocija, informisanje	Završetak	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim	U opštinama Cetinje, Kolasin I Mojkovac ucinjeni prvi koraci ka unaprijedjenju ambijenta za razvoj zenskog preduzetništva	/	Žene, preduzetnice

						za razvoj preduzetn ičkih vještina.								
STRA TEŠK I CILJ	4.	PODRŠKA POČETNICIMA U BIZNISU – START UP												
Oper ativni cilj	4.1.	Jačanje institucionalne infrastrukture za podršku započinjanja biznisa												
Zadat ak	4.1. 1.	Uspostavljanje politike razvoja mreže inkubatora i obezbjeđivanje potrebnih uslova za započinjanja biznisa												

Aktivnost	4.1.1.1	Proširiti poslovne aktivnosti i usluge inkubatora	Unaprijeđena postojeća infrastruktura i prošireni kapaciteti i nivo pruženih usluga	Unaprijeđen je postojeći kapacitet i nivo pruženih usluga u okviru BSC u Baru, dok je u slučaju BI Inventivnost izražen opadajući trend	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	Dalji razvoj infrastrukture i kapaciteta BI PG, uz uslov obezbjeđenja finansijskih sredstava.	Direkcija za razvoj MSP/BI/Opština PG	Unaprijeđene infrastrukture	Planiranje	U značajnom mjeri su ostvarene planirane aktivnosti u pružanju poslovnih usluga inkubatorima i modela finansijske pomoći početnicima u biznisu.	Inkubatori se prepoznaju kao važni instrumenti podrške početnicima u biznisu kroz pružene usluge i realizovane aktivnosti.	Planirane razvojne aktivnosti (poboljšanje kapaciteta i infrastrukture inkubatora) definisane su biznis planom, čija realizacija zavisi od finansijske podrške kao osnove za održivost inkubatora u CG.	MSP, početnici u biznisu, stanari, Univerzitet CG, nezaposlena lica, žene itd
Aktivnost	4.1.1.2	Formirati inkubator opšteg karaktera na sjeveru Crne Gore	Aplicirano za grant u okviru IPA 2011 programa „Inter-municipal development grant programme“ za formiranje inkubatora na sjeveru CG	Odobren je projekat IPA 2011 programa „Inter-municipal development grant programme“ za formiranje inkubatora na sjeveru CG, slijedi potpisivanje ugovora. Glavni nosilac projekta je opština Berane, a aplicirala je sa opštinom Rožaje, Plav, Andrijevica i Bijelo Polje	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP/Opština Berane	Obezbjeđenje sredstava za inkubator u Beranama (učesćenje na raspisanom pozivu za grant šeme za podršku međupostinske saradnje kroz IPA 2011, što predstavlja	Direkcija za razvoj MSP/Opština Berane	Unaprijeđene infrastrukture	Planiranje	Ostvaren je napredak u promociji potrebe za formiranjem inkubatora opšteg karaktera na sjeveru.	Izradom biznis plana stvorili su se preduslovi za formiranje inkubatora opšteg karaktera na sjeveru i za sagledavanje modela njegovog finansiranja.	Biznis plan je prezentiran donatorima i Opštini Berane, definisane su mogućnosti njihovog ulaganja kao i finansijski efekti. Formiran je će biti omogućen	MSP, početnici u biznisu, lokalna samouprava

						a veliku mogućno st za operacion alizaciju BI Berane)						eno kroz IPA projekat	

Aktivnost	4.1.1.3	Poboljšati saradnju između samih inkubatora, kao i sa inkubatorima iz regiona	Broj međunarodnih projekata u koje su uključeni BISaradnja IRFCG sa inkubatorom	U toku je realizacija 5 projekata BSC Bara i jednog projekta BI Inventivnost., uz aktivno učešće predstavnika inkubatora u realizaciji i apliciranju na međunarodnim projektima, zajedno sa inkubatorima i organizacijama u zemlji i regionu BI Inventivnost je dio konzorcijuma na projektu WBC-INNO (TEMPUS) - 17 partnera iz 7 država evrope koje čine univerziteti i inkubatori iz Engleske, Njemačke, Austrije, Crne Gore, Srbije, BiH i Španije.. Dva stanara BI Inventivnost su korisnici kreditne linije IRFCG-a i to u ukupnom iznosu od 25.000 eura.	Izveštaj BI IRFCG http://www.wbc-inno.kg.ac.rs/	Izveštaj	Nastavak saradnje inkubatora u CG na različitim projektima i u saradnji sa sličnim organizacijama iz regiona i to: Biznis Inkubatorom iz Beograda, Osijeka, Banja Luke, Skoplja i Zenice	Direkcija za razvoj MSP/Inkubatori/Lokalna zajednica	Unaprijeđenje infrastrukture	Puna implementacija	Poboljšana je saradnja inkubatora kroz planirane aktivnosti i zajedničke projekte.	Povećan broj zajedničkih aktivnosti na promociji rada i pomoći početnicima u biznisu u zemlji i inostranstvu.	Rad na zajedničkim projektima predstavlja održivu osnovu za uspješnost inkubatora.	Stanari inkubatora, nezaposlena lica menadžeri, itd

Aktivnost	4.1.1.4	Pojačati promotivne aktivnosti i podići svjesnost o značaju razvoja inkubatora	Broj obuka/seminara/okruglih stolova u cilju promocije značaja inkubatora	Održano 7 treninga poslovnih vještina u organizaciji BSC Bar, organizovano je takmičenje za najbolje biznis ideje, odabrano je njih 6 koje su stekle pravo na kreditiranje u budućem periodu. Predstavljena su preduzeća iz BSC Bara na 80. Novosadskom poljoprivrednom sajmu i 13. sajmu malog preduzetništva „Biznis baza 2013.“ u Beogradu.	Izveštaj BI	Jačanje promotivnih aktivnosti u cilju povećanja svjesnosti o značaju preduzetničkih i inovativnih inicijativa u okviru inkubatora. Povećati broj promotivnih dešavanja i konkretnih aktivnosti u cilju promocije preduzetništva i start-up kompanija.	Direkcija za razvoj MSP/Inkubatori	Promocija	Puna implementacija	Djelimično ostvareni rezultati iz razloga nedostatka finansijskih sredstava.	Identifikovana potreba za formiranjem inkubatora u drugim opštinama na sjeveru. Definirani su gradovi u kojima postoje preduslovi i potreba za formiranjem inkubatora	Kroz iskazanu potrebu za formiranjem inkubatora i u drugim opštinama u CG promocija je planirana na dugoročnoj osnovi uz uslov obezbjeđenja finansijskih sredstava	Vlada i nadležne institucije, opštine, MSP,
Nova Aktivnost	4.1.1.4	Promocija mladih pronalazača	Realizacija promotivnih aktivnosti i podrške mladim inovatorima	Održan treći sajam mladih pronalazača na kojem je bilo prisutno 20 takmičarskih timova mladih ljudi i 10 revijalnih prezentacija inovacija koje imaju potencijal tržišne valorizacije. BI Inventivnost je jedan od koorganizatora ovog dešavanja.	www.mladi-pronalazaci.me	Organizacija 4. tog po redu sajma mladih pronalazača u 2014. godini sa povećanim brojem takmičarskih timova	Fondacija Mladi pronalazači, Centar za stručno obrazovanje BI Inventivnost	Promocija	Puna implementacija i takmičenje	U značajnom mjeri su ostvarene planirane aktivnosti u pružanju poslovnih usluga inkubatora i modela finansijske pomoći početnicima	U potpunosti ostvaren rezultat	Održivost sistema je moguća kroz aktivnu podršku institucija i sponzora	Mladi ljudi, prevashodno srednjoškolci i studenti

											ma u biznisu.			
Operativni cilj	4.2.	Unaprjeđenje kvaliteta i dostupnosti finansijske podrške												
Zadatak	4.2.1.	Olakšavanje pribavljanja nedostajućih sredstava za započinjanje sopstvenog biznisa												
Aktivnost	4.2.1.1	Realizovati kreditnu liniju za podršku početnicima u biznisu - Start up	Planirana realizacija do 20 projekata	Do 04.12.2013. godine, IRFCG je u okviru kreditne linije početnici u biznisu odobrio 7 kredita u iznosu od 0.295mil €.	Izveštaji IRFCG	Redefinisanje kreditne linije kako bi se tražnja povećala.	IRFCG	Finansiranje	Puna implementacija	Ostvareni rezultati su u skladu sa planiranim.	Otvorena nova preduzeća i unaprijeđen o poslovanje postojećih preduzeća početnika u biznisu	Kreditna linije je održiva	Početnici u biznisu	

Aktivnost	4.2.1.2	Realizovati programe za samozapošljavanje	Realizovano 5 obuka za 75 nezaposlenih lica.	Realizovano 7 programa edukacije kojima je obuhvaćeno 66 nezaposlenih lica. Obuka se sastoji iz dva segmenta i pruža osnovna znanja iz pravne regulative, marketinga, finansija, izrade biznis plana, a namijenjena je nezaposlenima licima koja žele da otpočnu biznis. Realizuju se u svim opštinama. Do 15. decembra odobreno je 60 kredita, kojima se omogućava otvaranje 73 nova radna mjesta, u iznosu od 0.365 mil€.	Odluke o dodjeli kredita, ugovori o kreditu, izvještaji ZZZCG	Nastavak realizacije obuka i kreditne podrške u okviru programa samozapošljavanja	ZZZCG	Finansiranje / edukacija	Puna implementacija	Ostvareni rezultati kreditne podrške su iznad planiranih. Očekivani rezultati po osnovu realizovane edukacije nezaposlenih lica su na nivou planiranih.	Povećanje obima finansijske ponude kod novoosnovanih i postojećih preduzeća, smanjivanje regionalnih razlika ulaganjem u manje razvijena područja, poboljšani uslovi MSP za pristup finansijama, uspostavljanje na nefinansijsku podršku korisnicima kredita, stvoreni preduslovi za olakšan pristup kreditima posebno za preduzeća koja nemaju kolateral	Projekat je uspostavio održivu osnovu iz replasmana ranije odobrenih kreditnih sredstava. Međutim, dalja održivost projekta će u narednom periodu zavisiti od sredstava koja će Budžet CG opredijeliti Zavodu za njegovu realizaciju.	Nezaposlena lica, mala preduzeća i preduzetnici
Operativni cilj	4.3.	Unaprjeđenje kvaliteta i dostupnost i nefinansijske podrške											
Zadatak	4.3.1.	Razvoj usluga kojima se obezbjeđuje sticanje potrebnih znanja i vještina za započinjanje sopstvenog biznisa											

Aktivnost	4.3.1.1	Pripremiti informatore i priručnike o tome kako započeti posao	Urađeno i distribuirano 300 priručnika kako započeti biznis	Nije realizovano		Urađeno i distribuirano 300 priručnika kako započeti biznis	ZZZCG	Informisanje, promocija				Nedostatak finansijskih sredstava	
Aktivnost	4.3.1.3	Realizacija obuka za početnike u biznisu	Uspostavljen o 1 virtuelno preduzeće i obučeno 15 polaznika	Uspostavljeno 1 virtuelno preduzeće i obučeno 15 polaznika. Stvoreni su uslovi za realizaciju još 4 virtuelna preduzeća sa 57 polaznika čija realizacija je planirana za prvu polovinu 2014. godine.	Izveštaj ZZZCG, Ugovor	Planiran je nastavak realizacije projekta Virtuelna preduzeća i u 2014. godini.	ZZZCG	Trening	Puna implementacija za 1 virtuelno preduzeće. U fazi realizacije još 4 virtuelna preduzeća	Rezultat ostvaren iznad planiranog.	Povećan obuhvat informacija raspoloživih za MSP sektor, povećana svjesnost o samostalnom započinjanju u biznisa povećan nivo zapošljivosti i nezaposlenih preduzeća u sektoru MSP	Projekat nije uspostavio održivu osnovu za realizaciju u narednom periodu. Njegova realizacija zavisi od sredstava koja će Budžet CG opredijeliti Zavodu za realizaciju aktivnosti.	Nezaposlena lica sa srednjom i visokom stručnom spremom, mladi, tehnno-ekonomski viškovi koji žele da se u potpunosti obučavaju za rad u kompanijama, - Nezaposlena lica koja namjeravaju da osnuju sopstveno preduzeće.

Aktivnost	4.3.1.4	Promocija značaja započinjanja sopstvenog biznisa	Broj seminara i obuka za početnike u biznisu od strane inkubatora.	Organizovano je 6 radionica sa ciljem sticanja poslovnih vještina ženama koje žele da uđu u preduzetničke vode. Žene su stekle osnovne vještine iz oblasti: otpočinjanja i vođenja sopstvenog biznisa, marketinga, komunikacije sa kupcem, menadžmenta, potrebnih standarda, finansiranja i sl. Radionicama je prisustvovalo u prosjeku 15 žena	Izveštaj inkubatora BsC Bar	Planiran je dalji rad na ekonomskom osnaživanju žena	BI	Trening	Pilot faza	Rezultat je najvećim dijelom u skladu sa planom	Povećano ekonomsko osnaživanje žena i unaprijeđeno znanje i vještine u osnivanju i poslovanju preduzeća	Aktivnost je održiva za vrijeme trajanja projekta IPA GENDE R program	Nezaposleni, žene, potencijalne preduzetnice
			Uradjeno i distribuirano 1000 lifleta za nezaposlena lica	Nije realizovano	Lifleti Izveštaj ZZZCG	Uradjeno i distribuirano 1000 lifleta za nezaposlena lica	ZZZCG	Informisanje	/	/	/	Nedostatak finansijskih sredstava	Nezaposlena lica